

యుమ్ నశిక్కుచ్చైయగితార్గళే. అవర్గళదు వినాశమ్
సహియాదు అవర్గళై శీర్తిరుత్తువదన్తో కృపామాత్ర
ప్రసన్నాచార్యరాగియ భగవద్రామానుజాచార్యస్వామి
అవదరిత్తదు, అదర్కైస్తేయన్తో ఆచార్య పరంపరైగళై
యవరేర్పడుత్తినదుమ్ అజ్ఞనమాగ అవర్ నియమన త్తై
యనుష్ఠానత్తిఱ్ఱు కొండువరవేండియదు నమ్ముడైయ
కడమై యాగైయాలుమ్ సకలపాణిగళుడైయ త్తేయ
యుమ్ కోరియిరుప్పదాగైయాలుమ్ శాస్త్రార్థంగళై
పామరర్గళైల్లోరుం సులభమా యణరుమ్ బసర్
యోర్గళిడత్తిల్ కేట్టవర్థవిశేషంగళై, చ్చురుక్క
ఇంగు ఎఱ్ఱుదలానోం.

వేదమే ప్రమాణం వేదత్తిలుం (అచ్చి) శ్రీమ
ఉపవిషత్తుగళే ముఖ్యం, అవధితిలుం చాస్త్రదైయే అస
వత్తే ముఖ్యం, అదిల్ గోపించదనత్తాల్ ప్రవరుగిరోమ
యే అదావదు నడువిల్ సందిల్లామలే ఒరేరేఖ్తియ
ముఖంముదలాన ఇడంగళిల్ ధరిక్కువేండియదే ముఖ్యం
వేరు ఎవ్విధపుండంగళైయుం ధరిక్కుక్కుడాదు.

ధరిత్రాల్ అవర్గభుక్కు నరకమేఫలమ్. స్మృతి
 తిహసపురాణాగమాదిగళ్ ప్రమాణమన్తు ఎన్తుమ్ శిలకు
 దృష్టిగళ్ శొల్లువర్గళ్. అదుప్రమాణత్తోడు శేరాదు.
 ఆగైయాల్ ఉదాసీనమ్. ఇదర్కు సమాధానమ్ ఎన్న వెన్టా
 ల్ నాలు వేదంగళుం ముఖ్యప్రమాణంగళెన్బదుం, అవై
 గళుక్కు అంగంగళాగియ శిక్షాదిగళుమ్ ఉపబ్రహ్మణంగ
 లాన స్మృత్యాదిగళుం ప్రమాణంగళెన్బదుమ్ ఆర్యర్గ
 ర్వజనసమ్మతం. మేలుమ్ “అహరహస్సంధ్యాము
 దినందోరుం సంధ్యావందనమే శైయ్యక్కడ
 వ్రవవమ్ బ్రాహ్మణముపనయూత” బ్రాహ్మణ
 8 వదు వయస్సిల్ ఉపనయనం శైయ్యవేండి
 ఎన్తుమాత్తిరం వేదత్తిల్ విధిగళ్ కాణ
 ల్. అవైగళై విశదమాగచ్చెయ్య వేండియ
 ల్. అచ్చెల్లుం ప్రమాణంగళ్ ఒన్తుం నమక్కు
 దప్పడు గిటవేదత్తిల్ కిడైక్కల్. ఆగిలుం
 ఉపనయనాదిగళ్ శెయ్గిరోం, ఇదర్కు ప్రమాణమెన్న
 వెన్టాల్ “సహజావాచ వ్యాసఃపారాశర్యః” ఎన్గిటపడి

పరాశరపుత్రరాగియవ్యాస భగవాన్ శొన్నార్ “యద్వై
కించమచరవదత్తద్భేషజం” అదానదు, మనుయెదైచొ
న్నారో అధై బౌషధమాగ నినైక్క వేణుమెన్టు శొన్నమై
యాల్ మన్వాదివాక్యంగళ్ నమక్కుద్దేశ్యముం కర్త
వ్యము మాయిన “బ్రహ్మవాదినోవదంతి” బ్రహ్మజ్ఞానిగళ్
చొల్లగితార్ గళ్. “యాన్యస్మాకగ్ం సుచరితానితానిత్వ
యో పాస్యానినో ఇతరాణి” నాం ఎదై చ్చెయ్ గితో
మో అదైయే నీశెయ్యవేండియదు వేటొనైయుం శె

య్యప్పడాదు. బ్రహ్మజ్ఞానిగళాగియ మనువ్యాసర్ :-
దలాన పరమ ఋషిగళాల్ శెయ్యప్పట్ల శ్లోకైః బ్రహ్మ
క్కుం ఆచారంగళుక్కుం ప్రామాణ్యతైచ్చొత్తదినమా
ప్పడిక్కే నీంగళుం శెయ్యవేణుమెన్టు ప్రబల గ్రంథ మ
మాన వేదత్తిలేయే శొల్లియిరుక్కిఅదు. అదైయే అస
దికాలమాయ్ నామను సరిత్తు అనుష్ఠిత్తువరుగిరోమ
ల్లవా? ఇప్పడి ఇరుక్క ఇంద రాక్షస వషమానదు
శిలపుణ్యజనంగళుక్కు నాం అనాదియాయ్ ముఖం ముద

లాన ద్వాదశాంగంగళిల్ ధరిత్తువరుకిట పుండ్రత్తిల్
మట్టిల్ సందేహతై విత్తైత్తు విట్టదు బోలుం? ఇవ్విరా
క్షుస వషణం కలివైభవ ప్రకాశకత్తిర్కు అగ్రగణ్యం
పోలుం.

ఎల్లా శాస్త్రంగళైయుం పార్తాలాళీయ ఓరర్థం
నిశ్చయిక్కప్పడమాట్టాదు, ఎన్ఱు విళంగియ సర్వశాఖా
ప్రత్యయ న్యాయత్తాలుం “ఉపక్రమోప సంహారా
వభ్యాసోఽపూర్వతాఫలం అర్థవాదోపపత్తిచలిం గం
తాత్పర్యనిర్ణయే” ఎన్ఱు శాస్త్రత్తాల్ ఓరధణం నిశ్చయిక్క
మమానాల్ ఉపక్రమాది పడ్విధకారణత్తాలేయే ని
వేణుమెన్ఱు న్యాయంగళేర్పట్టిరుక్కిట పడియా
మైయను సరిత్తు ఎల్లా శాస్త్రంగళైయుం పార్తా
న సంశయమమలు ఓరోరధణతైయుం నిశ్చ
యిక్కలాం అప్పడిక్కల్లా విడిల్ పిటవిక్కురుడో గళ
ఒన్ఱాయ్ కూడి యానైయిన్ స్వరూపత్తెక్కండుపిడిత్తదు
పోలుం, పాలిన్ స్వరూపత్తై కండుపిడిత్తదు పోలు
మాగుమల్లవా? అచ్చిద్రమాన ఊర్ధ్వపుండ్రత్తై శొల్లి

ఇమం మేగం కేతి జలమాదాయ । విష్ణోనుకమితి మద-
 యేత్ । అతోదేవా అవంతున ఇత్యేతైమం తైః విష్ణుగా-
 యత్రా కేశవాదినామభిర్వాధారయేత్ । బ్రహ్మచారీ
 వానప్రస్థోవా లలాటహృదయ కంఠ బాహుమూలేషు,
 వైష్ణవగాయత్రా కృష్ణాది నామభిర్వాధారయేత్, ఇతి
 త్రివారమభిమంత్ర్య “శంఖచక్రగదాపాణే ద్వారకానిల
 యాచ్యుత! గోవిందపుండరీకాక్ష రక్ష మాంశరణాగతం
 ఇతిధ్యాత్వా । గృహస్థోలలాటాది ద్వాదశస్థలేషు, అనా-
 మికాంగుళ్యా వైష్ణవగాయత్రా కేశవాదినామభిర్వా-
 ధారయేత్, బ్రహ్మచారీగృహస్థోవా లలాటహృదయ
 కంఠ బాహుమూలేషు వైష్ణవగాయత్రా కృష్ణాదినా-
 మభిర్వాధారయేత్, యతిస్తజన్యాశిరో లలాటహృద-
 యేషు ప్రణవేనైవధారయేత్, బ్రహ్మదయస్త్రయో-
 మూర్తయస్త్రీ ప్రోవ్యాహృతయః, త్రిణిఛందాగ్ంసి, త్ర-
 యోగ్నయ ఇతిజ్యోతిష్కృత స్త్రయఃకాలాఃతిస్త్రో అన-
 స్థాత్రయ ఆత్మానఃపుండ్రస్త్రయః ఊర్ధ్వాః, అకారఉకా-
 రమకార ఏతేప్రణవ మయోధ్వపుండ్రాః తదాత్మాతదే

తదోమితి తానేకదాసమభవత్, ఊర్ధ్వమున్నమయత
 ఇత్యోంకారాధి కారితస్తాదూర్ధ్వ పుండ్రంధారయేత్
 పరమహంసో లలాటే పణవేనైకమూర్ధ్వ పుండ్రం
 వాధారయేత్, తత్త్వప్రతీకప్రకాశంస్వాత్మానం పశ్య
 న్యోగీ మత్సాయుజ్య మవాప్నోతి, అధవాన్యస్తహృద
 యపుండ్రమధ్యేవా హృదయకమలమధ్యేవా." తస్యమ
 ధ్యేవహ్ని శిఖా అణీయోధాన్యవస్థితా నీలతోయద
 మధ్యస్థావిద్యుల్లే ఖేవభాస్వరా నీవారశూకవత్తస్వీపర
 మాత్మావ్యవస్థిత ఇతి, అతఃపుండ్రస్థం హృదయపుండరీ
 కేషుతమభ్యసేత్ | క్రమాదేవంస్వమాత్మానంభావయేత్
 మాంపరంహరిం ఏకాగ్రమనసాయోమాంధ్యాయతే
 హరిమవ్యయం హృత్పం కజేచస్వాత్మానం, సముక్తో |
 నాత్రసంశయః |

మద్రా పమన్యయం బ్రహ్మ ఆదిమధ్యాం తవర్జితం
 స్వప్రభం సచ్చిదాసందం భక్త్యాజానాతి చావ్యయం |
 ఏకోవిష్ణురనే కేషుజంగమ స్థానరేషుచ | అనుస్యూతో నస
 త్యాత్మా భూతేష్వహ మవస్థితః | తైలంతిలేషుకాపేషు

వహ్నిఃక్షీరే ఘృతంయథా | గంధః పుష్పేషు భూతేషు
 తథాత్మా వస్థితోహ్యహం | బ్రహ్మరంద్రేభ్యుపౌర్మధ్యే
 హృదయే చిదవింహరిం | గోపీచందన మాలిష్య తత్రధ్యా
 త్వాపున్నయాత్పరం | ఊర్ధ్వదండో ధ్వజేతాశ్చ ఊర్ధ్వ
 పుండ్రోధ్వయోగవాన్ | ఊర్ధ్వం పదమవాప్నోతి
 యతి రూర్ధ్వ చతుష్కవాన్ | ఇత్యేతన్నిశ్చితం జ్ఞానం
 మద్భక్త్యా సిద్ధ్యతిస్వయం | నిత్య మేకాగ్రభక్తిస్యాత్
 గోపీచందనధారణాత్ | బ్రాహ్మణానాంతుసర్వేషాం వైది
 కానా మనుత్తమం, గోపీచందనవారిభ్యాం ఊర్ధ్వపుండ్రం
 విధీయతే, గోపీచందనా భావేతుశసీమూలమృత్తికాం |
 ముముక్షుర్ధారయేన్నిత్యం అపరోక్షాత్మ సిద్ధయే |
 అతిరాత్రాగ్నిహోత్ర భస్మనా అగ్నేభజితం ఇదంవిష్ణు
 ప్రీణిపదేతిమంత్రేణ వైష్ణవగాయత్రాప్రణవేనోద్ధౌళ
 నంకుర్యాత్ - ఏవంవిధినా గోపీచందనంచ ధారయేత్,
 యస్త్వధీతే ససర్వపాతకేభ్యః పూతోభవతి | పాపబు
 ద్ధిస్తస్యనజాయతే | ససర్వేషుతీర్థేషు స్నాతో భవతి
 ససర్వైర్వజ్ఞైర్యాజితో భవతి, ససర్వైర్దేవైః పూ

జ్యోభవతి. శ్రీమన్నారాయణే మయ్యచంచలాభక్తిశ్చ
భవతి, ససమ్యక్ జ్ఞానంచలభ్యా విష్ణుసాయుజ్య మవా
ప్నోతి, నచపునరావర్తతే నచపునరావర్తతేస ఇత్యాహ
భగవాన్ వాసుదేవః। య స్త్యేతద్వాధీతే సోప్యేవమేవభ
వతీతి ఓం సత్యమిత్యుపనిషత్, ఓం ఆప్యాయంత్యితి శాంతిః
ఇది పదప్పూర్వం. నారదభగవాన్, సర్వేశ్వర నానవాసు
దేవనై నమస్కరిత్తు ఎనక్కుఁడధ్వఁపుండ్రవిధియై చ్చొల్ల
వేణుండ్రవ్యమెన్న? మంత్రమెన్న? ధరిక్కవేండియ ఇడం
ముదలానవై యెవై! ఎన్ఱుకేట్కు, వాసుదేవన్ శొల్లుగిట
దావదు వై కుంఠత్తిలుండానదాయ్ ఎనక్కుప్రీతికరమాయ్
ఎన్ఱుడైయ భక్తర్గళాగియ బ్రహ్మది దేవగర్ళాల్ ఎన
దు శరీరిత్తిల్ చందనం పోలేపూశప్పట్ట పడియాల్ “వి
ష్ణుచందన” మెన్ఱు పెయర్ పెల్లిదు, పిటగు గోపికైగళి
నాలే ఎనదు దేహత్తిల్ నాళిదోరు పూశప్పట్టులలంబ
ప్పట్టపడియాల్ గోపిచందనమెన్ఱు పెయర్ పెల్లిదు. అ
దుపీతవర్ణం, అదావదు పొన్నిటం, ముక్తిసాధనం,
మోక్షత్తై కొడుక్కత్తక్కదు, చక్రతీర్థత్తి లిరుప్పదు, చ

క్రంగళోడేకూడియదు “ఎన్ఱుశొల్లి పిటగు గోపీచందనతై
 నమస్కరిత్తు ఎడుత్తు” వారాయ్ గోపీచందనమే! విష్ణుదే
 హత్తిల్ నిన్ఱుం ఉండానవనే వెళుప్పు, మంజళే, శివప్పు, క
 రుప్పు ఇందనిరంగళైయుడైయమణ్ఱుగళే విష్ణువినవతార
 మానవరాహభగవాన్, భూమియై సముద్రత్తి లిరుందు
 యెడుత్తు మేలే స్థాపిత్తు తనదు తిరుమేనియై ఉదరినార్.
 అప్పోదు సరై, మూక్కు, కాల్, రోమంగళిలిరుందు
 క్రమమాగ ఉండానదాయ్ మహాపని షత్తిలుం,
 మహానారాయణోపని షత్తిలుం, మహాసుదర్శనో పని
 షత్తిలుం, ఉర్ధ్వపుండ్రోపని షత్తిలుం, శ్వేతమృత్తికో
 పని షత్తిలుం శొల్లియిరుక్కిటదై, ఇంగుశురుక్కమాయ్
 (విష్ణుదేహసముద్భవమ్) ఎన్ఱుశొల్లియదు. చక్రత్తినాల్
 అడయాళం పణ్ణప్పట్టవనే! ఉన్నై నమస్కరిక్కితేన్,
 సకల పాపంగళైయుం పోక్కడిక్కపట్టవనే! ఉన్నై ధరి
 ప్పనసుక్కు మోక్షుంకొడుక్కడనాయ్ ఎన్ఱుధ్యానిత్తు
 “ఇమంమేగంగే” ఎన్ఱిమంత్రత్తినాలే జలంవిట్టు “అతో
 దేవాలవంతునః విష్ణోర్నుకం” ఎన్ఱిమంత్రంగళాలే కు

భైత్తు విష్ణుగాయత్రియినాలుం కేశవాది నామంగళి నా
లాలవదు ధరిత్తు క్కొళ్ళక్కడవన్.

బ్రహ్మచారి, వానప్రస్థగళ్, ముఖం హృదయం
కంతం బాహుమూలంగళిలుం వైష్ణవ గాయత్రియినాలా
వదు కృష్ణాది నామంగళి నాలాలవదు ధరిత్తు క్కొళ్ళక్కడ
వగళ్ “శంకచక్ర గదాసాణేద్వార కానిలయాచ్యుత!
గోవింద పుండరీకాక్ష రక్షమాంశరణాగతం “ఎన్దు
ధ్యానం శేయ్దు, గృహస్థన్ ముఖం ముదలాగియ
(12) పన్నిరండు ఇడంగళిల్ పవిత్రనిరలినాల్ వైష్ణవగా
యత్రియి నాలాలవదు కేశవాది నామంగళి నాలాలవదు
ధరిక్కక్కడవన్. బ్రహ్మచారియాలవదు గృహస్థ నాలవదు
ముఖం హృదయం కంతం బాహుమూలంగళిల్ వైష్ణ
వగా యత్రియి నాలాలవదు కృష్ణాదినా మంగళి నాలా
వదు ధరిక్కక్కడవన్. సన్యాసియానవన్ “తదన్వీ”
ఎన్దిఱ ఆళ్ కాట్టి విరలినాల్. తలై ముఖంహృదయం
ఇవైగళిల్ ప్రణవ త్తినాలే యేధరిక్కక్కడవన్. బ్రహ్మ
ముదలాగియ మూన్దుమూర్తిగళుం, దేవతైగళ్ మూ

౧౪ . పుండ్రనిర్ణయసంగ్రహః.

న్యుమ్, వ్యాహృతిగళీ మూన్యుమ్, ఛందస్సుక్కళీ మూన్యుమ్;
అగ్నిగళీ ఎన్యుమ్ ఇప్పడిక్కు తేజస్సైన్ ఉడైయవస్తుక్క
ళీ మూన్యు, కాలంగళీ మూన్యు, అవస్థైగళీ మూన్యు

ఆత్మాక్కళీ మూన్యు, పుండ్రంగళీ మూన్యు, ఊర్ధ్వము
ఖంగళాయ్ ఇరుక్కిన్టన. . అ-ఉ-మ “ ఎన్నిట అక్షరస్వ
రూపమాగియ ప్రణవమయమానవై ఇంద ఊర్ధ్వపుం
డ్రంగళీ, అల్లదు, ప్రణవమయమాన ఊర్ధ్వ పుండ్రం
గళీ. అ-ఉ-మ ” ఎన్నిట అక్షరస్వరూపంగళా యిరుక్కి
న్టన, ఎన్దుళొల్లి వెకుంతమాగియ మేలులగ తైచ్చేర్పిక్కి
టపడియాలే, ఓంకారాధికారియానవక్ ఊర్ధ్వపుండ్ర
తైయే ధరిక్కుక్కడవన్. పరమహంసక్ ముఖత్తిలే
మాత్రమావదు ప్రణవత్తినాల్ ఒరే ఊర్ధ్వపుండ్రతై
యావదుధరిక్కుక్కడవన్, (ఉణ్ణుంశోటు పరుగు నీర్ తిణ్ణుం
వెత్తిలై యుమెల్లాం కణనెన్టే) యిరుక్కిట ఉత్తమాధికారి
యానపరమహంసనుక్కుంగూడ బాహ్యవైష్ణవత్తిల్ శేర్న్ద
తిరుమణ్ కాప్పపన్నిరండిలుం ముఖత్తిలే మాత్రమావదు

ఒనైయావదు ప్రణవత్తినాలే అవశ్యమాయ్ ధరిక్కవేండి
 యదెన్దు విధిత్తపడియాలే మన్మథవర్కు, పన్నిరండుం
 అవశ్యమానదెన్దు సిద్ధిక్కిటదన్నా. " తత్వమగియ విశ
 క్కాలే ప్రకాశిక్కిట తనదాత్మావై పార్కిట యోగి
 యానవక్ ఎన్నుడైయ సాయుజ్యత్తై అడైగితాక్. "
 అల్లదు హృదయత్తి లిడప్పట్ట పుండ్రత్తిలావదు, హృద
 యకమలమధ్యత్తిలావదు " తస్యమధ్యేవహ్నిశిఖా " ఎన్ని
 అప్రమాణం శొల్లుగిటపడి ధ్యానిక్కక్కడవక్; ప
 రమాత్మాహృదయ కమలత్తిలే అగ్నిజ్వాలై పోలే సూక్ష్మ
 మాయ్ ఊర్ధ్వముఖమాయరుక్మితాన్, నీర్కొండమే
 ఘత్తిక్ నడువిలే ఇరుక్కిట మిన్నల్కొడిప్పోలే ప్రకా
 శిత్తుక్కొణ్ణిరుక్కిట, అల్లదు నీర్కొండమేఘత్తై తన్నుళ్
 అడక్కిక్కొణ్ణిరుక్కిట యాదొరు మిన్నల్కొడియుండో
 అదై పోల్ ప్రకాశమాయుం, శెన్నెల్ ధాన్యత్తినుడైయ
 వాల్ పోలే మిగవుం సూక్ష్మమాన పరమాత్మా యరు
 క్కితానెన్దు మున్ శొన్న శృతియి నర్ధత్తై ధ్యానిత్తుక్కొం

దు అదైయే హృదయపుండ్రత్తిలుం హృదయకమలత్తి
 లుం ధ్యానంశేయదు అప్పడియే అభ్యసిక్కక్కడవన్.
 అప్పడియే పరమాత్మావాగియ ఎన్నైయే ఏకాగ్రచిత్త
 నాయ్ ఎవన్ ధ్యానిక్కితానో అవన్ ముక్తనాగితాన్.
 ఎనదురూపం ఒరేవిధమాన బ్రహ్మరూపం, ఆదిమధ్యాం
 తరహితమానదు, స్వయంప్రకాశమానదు, సచ్చిదానం
 దరూపం, అవ్యయం, అదుభక్తియినా లటియత్తక్కదు.
 విష్ణుబరువనే, జంగమస్థావర రూపంగళాన వస్తుక్కళిల్
 పూర్ణమాయ్ వ్యాపిత్తిరుక్కిఅదు. ఎళ్ళినుళ్ యెణ్ణైయ్
 పోలవుం, (వహ్నికట్టై)యిల్ (జమ్మిమానిలో) అగ్నిపో
 లవుం, పుష్పంగళిల్ వాసనై పోలవుం, పాలిల్ నెయ్ పో
 లవుం, ప్రాణిగళుక్కుళ్ అంతరాత్మావాయ్ ఇరుక్కి
 తాన్. భక్తన్ బ్రహ్మరంధ్రత్తిల్, పురుషంగళిన్ నడు
 విల్, హృదయత్తిల్ జ్ఞానసూర్యనాగియ హరిక్కు గో
 పీచందనం సమర్పిత్తు అంగేధ్యానంశేయదు మేలానపద
 తై యడైవన్. ఊర్ధ్వదండతై యడైయవనాయుం, ఊ

ర్థ్వరేతస్కనాయుం, ఊర్ధ్వపుండ్రతై ధరితవనాయుం
 ఊర్ధ్వయోగతై యుడైయవనాయుముశ్చ ఇంద నాలు
 విధయోగ్యతై యుడైయ యతియాసవన్ ఊర్ధ్వస్థాన
 మాగియవైకుంఠ తైయడైగితాన్. ఇవిధజ్ఞానమేనిశ్చయ
 జ్ఞానం, ఇందజ్ఞానం ఎన్నిడత్తిల్ భక్తిశైయదాల్, తానే
 సిద్ధిక్కుం. నిత్యమాయ్ గోపీచందనతైధరిప్పదాల్, ఏ
 కాగ్రమాన భక్తియుండాగిటదు, అదావదు, దృఢమాన
 భక్తి, వైదికర్గళా యిరుక్కిట. సకలబాహ్మణ్ గళు
 క్కుం ఉండాగుం. మిగవుం ఉత్తమమాన ఊర్ధ్వపుండ్ర
 మానదు, గోపీచందనమెన్న, జలమెన్న, ఇంద ఇరండి
 నాల్ విధిక్కప్పడుగిటదు. గోపీచందనం కిడైయావిడిల్,
 ముముక్షువాసవన్ మోక్షసిద్ధిక్కాగ తుళసీవేణిమ
 న్నాల్ ఊర్ధ్వపుండ్రం ధరిక్కక్కడవన్. “అతిరాత్రాగ్ని
 హోత్ర భస్మతాలుం” (అగ్నేభస్మితం ఇదంవిష్ణుః త్రీణి
 పదా) ఎన్నిట మంత్రంగళినాలు, వైష్ణవ గాయత్రియా
 లుం ప్రణవతాలుం, ఉద్ధాశనం శైయదుక్కొళ్ళక్కడ
 వన్. క్షీణచాన్న విధియాల్ గోపీచందనతైయుం ధరిక్క

క్కడవన్. ఇందవిధి క్రమతైప్పడిత్రాలుం సకలపాతకం
 గళినిన్తు విడుపట్టు పరిశుద్ధనాగితాన్. పాపబుద్ధిపుండా
 గమాట్టాడు, అవన్ సకలతీర్థంగళిలుం స్నానంపణ్ణి నవ
 నాగితాన్, సకలయాగంగళైయుం పణ్ణినవనాగితాన్,
 అవన్ సకలదేవర్గళాలుం పూజిక్కప్పడుగితాన్, అవను
 క్కు శ్రీమన్నారాయణనాగియ ఎన్నిడత్తిల్ స్థిరమాన
 భక్తియుముండాగిటదు. అవన్ నల్లజ్ఞానతైయుమడైదు
 విష్ణుసాయుజ్యతైయు మడైగితాన్. తిరుంబవుం వరుగిట
 దిల్లై, తిరుంబవుం వరుగిటదిల్లై. ఇందయిరండుఉక్తిగళుం
 తిరుంబవుం వరామలిరుప్పదిక్ ఉటుదియైక్కాట్టుగిటదు.
 ఇప్పడియాగచ్చొన్నాన్ భగవానాన వాసుదేవన్. ఎవన్
 ఇదై అభ్యసిక్కితానో అదావదు అధ్యయనం పణ్ణిగి
 తానో అవనుం ఇప్పడిక్కే ఆగితాన్, అదావదుభగవా
 నుక్కే అడిమైయాగితాన్, ఇదుసత్యం! ఇదు వాసుదే
 వ్రాపనివత్తిన్కరుత్తు. ఇదైనన్టాయ్ ఆరాయ్న్దుప్పార్తాల్
 పుండ్రత్తిన్స్వరూపం నన్టాయ్విళంగుం. అదావదునా
 రదమామునివర్, ద్రవ్యం, మంత్రం, స్థానంముదలానవు

ఋష్యగళుడనే ఊర్ధ్వపుండ్రకమత్తై చొచ్చెల్ల వేణుమెన్టు
 కేట్టార్. పూహ వైకుంఠస్థానత్తిల్ ఉండానమ్మణ్ణై బ్ర
 హ్మదిగళ్ కొండువందు తన్నుడంబిల్ చందనంపోల
 పూశినపడియినా లే అదఱ్ఱు “విష్ణుచందన” మెన్టుపె
 యరుండాయిదు. గోపికాస్త్రీగళ్ నిత్యమాయితన్ను
 డంబిల్ పూశి అలంబినపడియా లే పిఱగు “గోపీచందన”
 మెన్టుశొల్ల ప్పట్టదు. తన్నుడైయ సంబంధత్తాల్ పరిశుద్ధ
 మానదు, చక్రత్తోడుకూడి చక్రతీర్థత్తిలిరుక్కిఱదు, శీత
 వణమానదు. అదావదు పశుమైనిఱ తైయుడైయదు.
 ఇదు మోక్షకారణమాగిఱదు, ఇదనాల్ మేల్పడిమణ్ణు
 క్కు “విష్ణుచందనం” గోపీచందనం ఎన్నిఱపెయర్ గళ్
 వందనరలాఱు కూఱప్పట్టదు, మంజుళీనిఱమాన ఇంద
 మణ్ చందనంపోలవే భగవానుడైయ తిరుమేనియిల్
 ఉపయోగమానపడియాల్, చందనమెన్ ఱుం పెయర్ పె
 ధ్దు వక్రంగివరుగిఱదు.

ఇదఱ్ఱుమేలే మంత్రంగళుం ఇడవేండియ ఇడంగ
 లుం అధికారిగళుం ఇవైయెల్లావద్దయ్యుం అనేకప్రకా

౨౦ పుం ద్ర ని ర్ణ య సంగ్రహః

రమాయ విశదమాయ శొల్లిక్కొండుపోయ్ బ్రహ్మము
 తలాన మూన్లు దేవతైగళ్, మూన్లు వ్యాహృతిగళ్,
 మూన్లుచందస్సుగళ్, మూన్లుఆగ్నిగళ్, మూన్లుకాలం
 గళ్, మూన్లుఅవస్థగళ్, మూన్లుఆత్మకర్మగళ్, మూన్లు
 పుండ్రంగళ్, ఊర్ధ్వముఖంగళాగ యిరుక్క వేణుమెన్లుం
 ఆ-ఉ-మ, ఇవై బీజాక్షరంగళ్ ఎన్లుం ఇప్పడిక్కు వ్యక్త
 మాయ్ ఎల్లాం మూన్లుగచ్చిల్లి యిరుప్పదాలుం ఇంద
 పుండ్రత్తిల్ ధ్యానిక్కచ్చిన్న మంత్రప్రతిపాద్య దేవ
 తైయై పార్తల్ లక్ష్మీదేవియాగియ మిన్నటొడియో
 డు కూడియ కాళమేఘంపోన్లు భగవానాగ ముడివ
 డాలుం ||| ఇవ్వడివాన యిడై వెళియుళ్ళ మూన్లు
 ఊర్ధ్వరేఖైగళ్ ఏర్పడుమేయొళియ ఇడై వెళియిల్లా
 ద | ఇవ్విధ ఒరేరేఖై సిద్ధిప్పదేయిల్లై ప్రతిపక్షి, పుండ్ర
 త్తిల్ ఒరుసందుకూడాదెన్తాల్ ఇరండుసందుగళ్ కిడై
 తనవే, ఇదర్కు నామెన్న ప్పణ్ణలాం? (భక్త్యాశయాహి
 మంజూషాం దప్త్యాఖుస్తేనభక్షితః) ఎన్లు పడి మూడప్పటి
 రుందపాంబిన్ పెట్టియిల్ ఓర్ ఎలి, పలహారమిరుప్పదాగ

యెణ్ణి అందప్పెట్టియొక్కడిత్తు ఉళ్ళేపుగ వే ఉళ్ళిరుంబ
 పాంబానదు ఆందయెలియొప్పిడిత్తు హతం శెయిదువిట్టడు
 ఎన్నిటదు మేల్పుడి సంస్కృత పుటమొట్టియిన్ కరుత్తు,
 అందెలియిన్ కరుత్తుపోల ప్రతిపక్షిక్కు యిష్టసిద్ధియు
 కెట్టు అనిష్టముంకిడైతడు

మేలుం “బ్రాహ్మణానాంతు సర్వేషాం వైదికానా
 మనుత్తమమ్! గోపీచందనవారిభ్యాం ఊర్ధ్వపుండ్రంవిధీ
 యశే|| ఎన్నిటపడి గోపీచందన త్తినాలుమ్, జల త్తినాలుమ్,
 ఊర్ధ్వపుండ్రం ధరిప్పదు బ్రాహ్మణార్ గళుక్కు, అనుత్త
 మమ్ (ఉత్తమమస్తు) ఎన్దుమ్ శొల్లి శుబ్ర. ఇత్తాల్ వెళు
 త్తమణ్ణేముముతువాన వైదిక బ్రాహ్మణనుక్కు ముఖ్య
 మెన్దుమ్, అదుకిడైక్కావిట్టాల్ మంజళీ మణ్ణినాల్ ధరి
 క్కులామెన్దుమ్ ఇరండావదు పక్షమాయుమ్, ముము
 తుక్కుళుక్కు శ్వేతమృత్తికెదా ఎన్దుమ్, మంజళీ నిట
 మాన పీతమృత్తికె జ్ఞానత్తై ఆశైప్పట్టవర్ గళుక్కుమ్
 ఐశ్వర్యత్తై ఆశైప్పట్టవర్ గళుక్కుమ్, ఎన్దు, పాద్యోత్త
 రాదిగళిల్ శొన్నప్రమాణంగళి నర్థంసంగ్రహమాయ్

కాట్టప్పట్టదు. సామాన్యమాయ జాతియైప్పుడో శీయుమ్
 పుండ్రంగళై చ్చొల్లుగిఱప్రకరణంగళిల్ “ఊర్ధ్వపుండ్రం
 ధరేద్వి ప్రోమృదాశుభేణవైదికః” ఎన్యుమ్ విప్రాణామూ
 ర్ధ్వపుండ్రంస్యాత్తిలకంతు మహీభృతామ్ పట్టాకారంతు
 వైశ్యానాం శూద్రాణాంతుత్రిపుండ్రకమ్” ఎన్టు, వైది
 కబ్రాహ్మణనుక్కు వెళుత్తమణ్ణాలే ఊర్ధ్వ పుండ్రమే
 ముఖ్యమ్, శ్మశ్రియనుక్కు తిలకమ్, వైశ్యర్కళుక్కు
 చవుకమ్ (చదరమ్) శూద్రనుక్కు తిర్యక్పుండ్రమ్-ఎన్టు
 సామాన్య విధియినాలేయే బ్రాహ్మణనుక్కు వెళుత్తమ
 ణ్ణాలే ఊర్ధ్వపుండ్రం విధిత్తిరుక్కిఱదు. అవర్గళేముము
 త్సుక్తళాగిల్ వెళుత్తమణ్ణాల్ ఊర్ధ్వపుండ్రమే ధరిక్కు
 వేణు “శ్యామం శాంతికరం ప్రోక్తం రక్తం వశ్యకరం
 తథాశ్రీకరంపీతమిత్యాహుర్వైతం మోక్షకరం శుభమ్”
 ఎన్టు శాంతియై పుణ్ణుగిఱదు కరుత్తమణ్, వశ్యతైపణ్ణుగి
 ఱదు శివందమణ్, ఐశ్వర్యతై కొడుక్కిఱదు మంజ
 ల్మణ్ అల్లదు. “పీతంజ్ఞానప్రదం ప్రోక్తం” ఎన్టు జ్ఞా
 నతై కొడుక్కిఱదు మంజల్మణ్, వెళుత్తమణ్ మో

క్షతైర్కొడుక్కిరియదు. ఇదుదాన్ శుభమానదు ఎన్ఱు
 శొన్నదిల్ ఐహికఫలమాగియ ఐశ్వర్యం అల్లదు జ్ఞానం
 ఇదుగళై కొడుక్కిరియ మజల్ మణ్ మోక్షప్రదమాన
 వెన్ఱై మణ్ణైక్కాట్టిల్ అధమమ్. గోపీచందనవారిభ్యాం” ఎన్ఱు
 తృతీయావిభక్తియిన్ ద్వివచనత్తాల్ గోపీచందనత్తాలుం
 జలత్తాలుం ఊర్ధ్వపుండ్రం ధరిక్కలా మెన్ఱు ఏర్పడుగిరి
 దు. “గోపీచందనాభావే తులసీమూలమృత్తికాం ముము
 త్సుర్ధారయేత్” మేల్ వాక్యత్తిల్, గోపీచందనంకిడైక్కా
 విడిల్, తులసీ వేరిలిరుక్కిరియ మృత్తికెయినా లే ఊర్ధ్వ
 పుండ్రం ధరిక్కచ్చిలి విధిత్తిరుక్కిరియదు. అదర్కు, మేల్
 వాక్యమాగియ “అతిరాత్రాగ్ని హూత్ర భస్మోద్ధూళ
 నంకుర్యాత్ ఎన్ఱిఱవాక్యత్తాల్ అగ్ని హూత్ర భస్మత్తి
 నా లే ఉడంబెల్లామ్ (ఉద్ధూళనం=చల్లుకొనుట) తెళిత్తు
 కొళ్ళ వేండియదు ఎన్ఱు విధిత్తిరుక్కిరియదు, ఇప్పడిక్కు
 గోపీచందనత్తై అనుత్తమ మెన్ఱు అధమమాగచ్చిలి
 పిఱగు జలత్తైచ్చిలి అనంతరం తులసీ మృత్తికయై
 చచ్చిలి అప్పుఱం భస్మత్తైయుం శొల్లి శ్శు. ఇత్తనై విష

౨౪ పుండ్రి నిర్ణయ సంగ్రహః

యం గళైయుం పారామలో పార్తు అఱిందు కొల్లశక్తి
 యథాలోఅల్లదు ఒళిత్తు విట్టో తనక్కు వేండినదై మాత్ర
 మే యెడుత్తుకొల్వద్దు మనస్సాక్షియుల్ల వారువరుక్కు
 తగుదియామో, అల్లదుపలాప్పుళితై మేలేమాత్రంపార్తు
 వణిందముల్లెయార్ శాప్పిడలామ్ పలాప్పుళిమెల్లామ్
 ముల్లుదా నెన్లు శొల్లువదు పోలన్తో ఇప్పతి పక్షియిశేయ్
 గై యిరుక్కిఱదు. బుద్ధిమాణ్ గళే అదేపళితై నన్టాయ్
 పార్తు “సుధీరోభిక్తా” ఎణిఱపడి అక్కనియై అనుభవి
 క్కితార్ గళే. వాసుదేవోపనిషత్తు ఒన్టేప్రమాణ మెన్లు
 మ్ మథ్ మదు ప్రమాణమాగా దెన్లుమ్ శొల్లు వదర్కు
 తక్కహేతుక్కళే శొల్లముడియాదు. అప్పడిక్కిల్ల వేయి
 లై. కీఱ్ చొన్న న్యాయంగళాల్ గోపీచందనత్తాలావదు
 జలత్తాలావదు తులసీమృత్తికెయాలావదు మూన్లురేపై
 యాయ్ ఇరండు ఇడై వెళియోడు కూడియే ఊర్ధ్వపుం
 డ్రం ధరిక్క వేణుమ్. అల్లదు భస్మత్తినాలే ఉడంబెల్లాం
 తెళిత్తు కొల్ల శేణుమ్ ఎన్లు ఏర్పడుగిరదే తవిర ఇడై వెళి
 యిల్లాద పుండ్రం కిడైప్పదిలై. మేల్పడి 108 ఉప

నిషత్తిక్కళిలడంగియముక్తికోపనిషత్తిల్ 810 వదుపక్క
 త్తిల్ 15 వదు వరియై ప్పార్తాల్, శ్రీరామనై హనుమాన్
 నన్నాయుపచరిత్తు పరతత్వమాగియ ఉమ్ముడై యస్వరూ
 పత్తై ఉళ్ళపడి అఱిందు మోక్షుత్తై అడైయ వేణుమాయ్
 ఇచ్చిక్కిఱ్ఱేన్, శ్రమమిల్లామల్ ఫలత్తై అడైగిఱ ఉపా
 యమెన్ను వెన్ఱు కేట్టార్, అదఱ్ఱు శ్రీరామన్ మిగవుం
 కృపై శెయ్దు శురుక్కమాయ్ కేట్టు వేణుమెన్ఱు సుం
 గ్రహమాన్ శొల్లుగిఱార్. ఋగ్వేదా దివిభాగేన వేదాశ్చ
 త్వార ఈరితాః ఎగిఱపడి ఋగ్వేదం యజుర్వేదం
 సామవేదం అధర్వణవేదం యెన్ఱు నాలువేదంగళ్.
 ఋగ్వేదస్య తుశాఖాస్య రేకవింశతి సంఖ్యయా, ఋగ్వే
 దత్తిర్కు 21 శాఖైగళ్, “నవాధికశతం శాఖాయజుషో
 మాసు తాత్మజ, యజుర్వేదత్తిల్ 109 శాఖైగళ్, సహ
 స్రసంఖ్యయా జాతాశ్చాఖా స్సాముః పరంతప,
 సామ వేదత్తిల్ 1000 శాఖైగళ్” అధర్వణస్య
 శాఖాస్యః పంచాశత్ భేదతోహరే ” అధర్వణ
 వేదత్తిల్. 50. శాఖైగళ్, అగమైత్తం శాఖై

గళ్ 1180. ఏకైకస్యాస్తు శాఖాయాః ఏకైకోప నిష
 న్నత" ఒవ్వారు శాఖైక్కు ఒవ్వారు ఉపనిషత్తాగ మొ
 త్తమ్. 1180 ఉపనిషత్తుక్కళాగిస్తన. ఇవైయెల్లాం అధ్య
 యనం పణ్ణవేండియదు ఆవశ్యకమ్ "చత్వారయేవవే
 దాశ్చఅధ్యేత వ్యాముముక్షుభిః" నాలువేదంగళైయుమ్.
 అధ్యయనం పణ్ణవేండియదు. అశక్తనాగుం పక్షత్తిల్
 1180 ఉపనిషత్తుక్కళై అధికరిక్కవేణుమ్ ఎన్తుం అజ్ఞే
 పుస్తకత్తిల్ ఇరువదావదు వరిముదల్ ఒరుబుక్కావదు
 భక్తియోడే పడిత్తాల్ సాయుజ్యం కిడైక్కుమెన్టుమ్,
 రామనామ భజనత్తాలుమ్ కాశీమరణత్తి నాలుంసాంఖ్య
 యోగత్తాలుం మోక్షుంకిడైక్కిట దెన్టుంశొల్లి కొం
 దుపోయ్, మాండుక్యమేకమేనాలం ముముక్షూణాం
 విముక్తయే" మాండుక్య ఉపనిషత్తు ఒన్టుమేముము
 త్తుక్కళుక్కు పోదుమానదెన్టుమ్ "తథాప్యసిద్ధంచేత్
 జ్ఞానం దశోపనిషదంపత" మాండుక్యత్తినాలే జ్ఞానం
 ఉండగాద పక్షత్తిల్ పత్తుఉపనిషత్తు గళైప్పడిక్క
 వేణుమ్. "తథాపిదృఢతానోచేత్ విజ్ఞాన స్యాంజనాసుత!

ద్వాత్రింశాభ్యోపనిషదంసమభ్యస్యనినర్తయ" దశోపని
షత్తినాల్ జ్ఞానంకిడైక్కావిట్టాల్. ౩౭ ఉపనిషత్తుక్కళై
పడిక్కవేణుమ్. "విదేహముక్తా విచ్ఛాచేత్ అష్టోత్తర
శతంపఠ" విదేహముక్తివేణుమానాల్. 108 ఉపనిషత్తు
క్కళై పడిక్కవేణుమ్ ఎన్ఱుళొల్లిఁబ్బు. అధికఅశక్తపక్ష
మ్ రామనామ పాఠమ్.

ఇదు తవిర ముక్తికోపనిషత్తిల్ పుండ్రంశొల్లవే
ఇల్లై. మాండుఁక్కో పనిషత్తిల్ పుండ్రత్తిన్ ప్రస్తాపమే
కిడైయాదు, మాండుఁక్కోపనిషత్తైయే ముఖ్యమాగ
క్కొళ్లుంపక్షత్తిల్ పుండ్రత్తైచ్చొల్లొమెయినాల్ ముఖత్తిల్
ఒనెయుం ధరిక్కక్కుడాదాయవరుం. శ్రుతిస్మృతిమ్మమై
వాజ్ఞాయస్తాముల్లం ఘృవర్తతే ఆజ్ఞాచ్చేదీ మమద్రోహీ
మద్భక్తోపినవైష్ణవః॥ శ్రుతిస్మృతి కళయెన్నుడైయ ఆజ్ఞ
అంద ఆజ్ఞారూపంగళానవై గళైయెవన్ అతిక్రమిక్కితానో
అవన్ యెనక్కు ద్రోహియాకితాన్ యెన్నుడైయ ఆజ్ఞయై
మీరినవన్ ఎవ్వశపు భక్తిశెయ్దిరుందపోదిలుం అవన్ వైష్ణ

వనేలన్లు, యెన్ గిటభగవద్వాక్యతై అనుసరితై ఇరుక్క
 వేండియదు నమక్కు స్వరూపమాకైయాలే శ్రుతిస్మృ
 తీతిహాసపురాణాగమంగళైయుం అవైకళై అనుసరిత్త
 శిష్టాచారంగళైయుం ప్రమాణమాయు ఒత్తుక్కొండు
 అప్పడిక్కే అనుష్ఠికవేండియదే నమక్కు క్కడమై
 యాకైయాలే వేదంగళ్ యెప్పడిక్కు ప్రమాణమో
 అదైవిడ, అధిక ప్రమాణమెన్ను శ్రీపాంచరాత్ర శాస్త్ర
 తై వేదముదలాన శాస్త్రంగళిలేయే ప్రమాణమాగ
 శొల్లి ఇరుక్కిటదు. అదుగళ్ నిర్వాణో పనిషత్తిలుం
 శతపథ బ్రాహ్మణత్తిలుం శేషోపనిషత్తిలుం భారతాది
 గళిలుం ప్రసిద్ధమాయే ఇరుక్కిటదుగళ్. ఆగమప్రమా
 ణ్యం పాంచరాత్రరక్షై ముదలానదు గళిలుం కాణలాం
 ఇంగు అందప్రమాణంగళై విస్తరభయత్తినాల్ నిరుత్తి
 నేన్॥

పాంచరాత్రత్తిల్ శేర్ంద పరాశరసంహితైయిల్
 2 వదు అధ్యాయత్తిల్ 26 వదు శ్లోకంముదల్
 సచ్చిద్రమూర్ధ్వ పుండ్రంచ ధారయేచ్ఛేత్తమ్

త్సయా! పార్శ్వసాంగుళ మాత్రంతు మధ్యేచ్ఛిద్రంప
కల్పయేత్ ॥ నాసాదికేశపర్యంతం ఊర్ధ్వపుండ్రస్య లక్ష
ణం! ఊర్ధ్వపుండ్రస్య మధ్యేతు హరిద్రామార్గ ముత్త
మమ్! లక్ష్మీనివాస సిద్ధ్యధఃం లలాటేధారయేద్ధరే! సచ్ఛి
ద్రంధారయేత్సమ్యక్ సుశ్వేతం గోపిచందనం. 29 శ్లోక మొ
దల్ అన్యధాధారయేద్యోవై సయాతినరకంద్రువం" అధిక
వెళుప్పాన మణినాలే నడువిల్ సందోడే కూడియదాయి
ఊర్ధ్వపుండ్రై ధరిక్క క్కడవన్. ఇరుపక్కత్తిలుం
ఒన్నరై అంగులత్తిక్కుక్కురై విల్లామల్ అకలత్తై యుడై
యరేఖేగళై ఇడవేణుం. ఇడైయిల్ సందిరుక్కవేణుం
మూక్కిన్ ఆదిముదలాగ కేశంవరైక్కుం ఊర్ధ్వపుండ్ర
త్తిన్ లక్షణం, ఊర్ధ్వపుండ్రత్తిన్ నడువిల్, లక్ష్మీ, వాసం
పణువదక్తాగ భగవానుక్కు సమర్పిత్తదాయుం అత్తా
త్రయే ఉత్తమము మానశ్రీచూర్ణత్తై ఊర్ధ్వపుండ్రత్తి
నిడైయిల్ ధరిక్కక్కడవన్, సందోడుకూడి యదాయుం
మిగళుం వెళుప్పాయుం నన్టాయుం ధరిక్కక్కడవన్ ॥
మేలానధాగ చొచ్చిల్ వుట్ట వెళుత్త తిరుమణ్ కిడైక్కాడ

పక్షత్తిల్ గోపీచందనమెన్ను శొల్లప్పట్ట పీతవర్ణమాన
 మణ్ణాలే మున్నే శొన్న లక్షణత్తోడే కూడియదాయే
 పుండ్రత్తై ధరిక్కవేండియదు. ముఖ్యపక్షమాన వెళుత్త
 మణ్ణయెయుం ఇరండావదు పక్షమాన మంజళి నిట
 మణ్ణయెయుం విట్టువేరే వస్తుక్కళాలుం మున్ శొన్న మాదిరి
 యై విట్టుం వేరేమాదిరియాక ధరిప్పవన్ నరకత్తై అడై
 వన్ || ఇంగే అన్యథావెన్గిట పదమానదు మధ్యమ మణి
 న్యాయత్తినాలే గోపీచందన ఎన్ గిటపదత్తోడుం ధార
 యేత్ ఎన్ గిటపదత్తోడుం శేరుగిటదు. వెళుత్త మణ్
 కిడైక్కాద పక్షత్తిల్ గోపీచందనత్తాలేపుండ్రధారణత్తై
 విధిత్తదుం, ధారయేత్ ఎన్గిటత్తోడు శేర్ందు వేరేప్రకా
 రమాయి ధరిక్కక్కుడాదెన్లు నిషేధిత్తదు, ఇదిల్ సు
 శ్వేతం ఎన్ గిటపదం వెళుత్త మృత్తికైక్కు విశేషణమా
 నదేతవిర, గోపీచందనత్తిర్కు విశేషణమాక్కక్కుడా
 దు. యేనెన్టాల్ గోపీచందనమానదు పీతమృత్తికై యేత
 విరశ్వేత మృత్తికై యన్లు, శ్వేతమాన గోపీమృత్తికైయే

అప్రసిద్ధమానదు. పీతవర్ణంగోపీచందనం ఎన్దు శౌన్నవాసు
 దేవౌపనిషత్తోడుం, పీతంజ్ఞానప్రదం ప్రోక్తం, శ్వేతమృత్తి
 కాలాభే పీతమృత్తికా గ్రాహ్య, పీతమైశ్వర్యదం భవేత్
 ఎన్దుం శౌల్లపుడుకిట మహానారాయణో పనిషత్తు
 ఊర్ధ్వపుండ్రో పనిషత్తు, పాద్మోత్తరాది ప్రమాణాగళో
 డుం విరోధిక్కుం, మికపుంవెళుత్త మణ్ణాలే ధరిక్కవేడి
 యదు ఉత్తమపక్షం, ఇదుక్కిడైక్కాదపక్షత్తిల్ మంజళీనిర
 మాన మణ్ణినాలే ధరిక్కలాం. ఇందఇరండు విధమాన
 మణ్ణుగళ తవిర మణ్ణవస్తుక్కళ కూడాదెన్దు నిషేధి
 తదు. మేలుం ఇదే సంహితైయిల్ తివదు అధ్యాయ
 త్తిల్ 44-వదు శ్లోకం ముదల్ || ఊర్ధ్వపుండ్రతై ధరిక్క
 వేడియన్యాయం గళైయెల్లాం శౌల్లిక్కొండు వందు
 48 శ్లో, పంక్తి కృత్యద్వయేనైవ శుద్ధాంతు శ్వేతమృత్తికాం
 విష్ణోర్ను కేతిమంత్రేణగం ధద్వా రేతిమంత్రతః | సుద
 ర్భనానుష్టుభేన సృసిష్టాకాక్షరేణచ | భూభీజేనైవమా
 మంత్ర్యగోభిష్టుంత్రం హృదిస్మరన్, మోక్షధమ్మాది
 సిద్ధ్యర్థం విష్ణుసాయుజ్యహేతవే | తర్జన్యాతద్గ్రహీత్వాథ

లలాటేధారయేద్విజః। దృష్ట్వాసుదక్షణం కాంస్యం
 గణందైవాఖ్యమానుషం। ఊర్ధ్వపుండ్రంబుజంసమ్యక్
 పూరితాదాకృతిం శుభః॥ నానాదౌర్వ్యంగుళంపాదం
 మధ్యం సాధాంగుళంభవేత్। పాశ్వమంగుళమా
 త్రంతుసుస్పష్టంధారయేద్విజః। విష్ణ్వప్యేతం రక్తవర్ణం
 హరిద్రాచూర్ణముత్తమం। లక్ష్మీనివాససిద్ధ్యర్థం దీపా
 కారంతు సూక్ష్మకం ఊర్ధ్వపుండ్రస్యమధ్యేతులలాటే
 ధారయేద్విజః।

ఓంనమః కేశవాదీనాంధ్యాయచతుర్ముఖాదృత్వాదా
 మోదరాంతంవైశేషంతుశిరసిన్యసేత్॥ పరిశుద్ధమాయుం
 వెళుత్తుమిరుక్కిఱమృత్తిశయై ద్వయమంత్రతేహ్చలిక్లం
 దుకుఢైత్తుపిఱకు “విష్ణోర్ముకం” ముదలాన అనేకమంత్రం
 గళినా లేమంత్రితృతర్జనీఎన్నిఱఱల్ కాట్టివిరలినా లేయెడుత్తు
 నెత్తినుదలాన(12)ఇడంగళిల్ ధరిత్తుమిచ్చత్తైతలైయిల్ ధ
 రిక్కవేణుమ్. ఇందపుండ్రత్తైబుజవాయుంనన్తాయుంహరి
 పాదాకారమాయుం పరిశుద్ధమాయుంమూక్కిల్ ఇరండు
 అంగుళనీళముడైయదాయుం నడువిల్ బణ్ణరైఅంగులంసం

దుం ఇరండు పక్కంగళి లిరుక్కిలు రేఖైగళ్ ఒరు అం
గుళం అగలముడైయదాయుం మిగవుం ప్రకాశమాయుం
ధరిత్తుక్కిళ్ళక్కడవన్” కూర్చాది కేశపర్యంతం అంతరా
ళం ప్రకల్పయేత్ | కూర్చమస్త్రీ భుషార్థ్యం” కూర్చ
మెన్దు పెయరై యుడైయ పురువంగళి నుడైయ నడు
ముదల్ కొండు కేశంవరైక్కుం సందై శైయ్యచొన్న
పాదోత్తర పురాణత్తిల్, 224-వదు అధ్యాయత్తి లిరు
క్కిలు ప్రమాణప్పడిక్కు యేర్పట్ట యిడత్తిల్, శివంద
నిరత్తై యుడైయదాయుం, విష్ణువుక్కు సమర్పిక్కప్పట్ట
దాయుం ఉత్తమమానదాయుం మంజళ్ నాలే శైయ్య
ప్పట్టదాయుం లక్ష్మీక్కు యిష్టమాయుం, లక్ష్మీ, వాసం
శైయవదర్కు ఉచితమాయుం ఇరుక్కప్పట్ట చూరత్తై
పురువత్తి నడుముదలాగ కేశంవరైక్కుం దీపజ్వాలై
పోలే అడిపెరుత్తు నుణిశిరుత్తదాయ్ నెత్తియిల్ ఊర్ధ్వ
పుండ్రత్తిన్ నడువిల్ ధరిక్కవేండియదు, ఇప్పడియేమ
మమపదినారు, ఊర్ధ్వపుండ్రంగళిన్ నడువిల్ ధరిక్కక్కడ
వన్. పాదోత్తరపురాణత్తిల్, 224 వదు అధ్యాయ

త్తిత్. “శ్యామంశాన్తికరం ప్రోక్తంరక్తం వశ్యకరంతథా
 శ్రీకరం పీతమిత్యాహుః శ్వేతం మోక్షప్రదం శుభం”
 కరుత్తమణ్ శాంతియై శేయకీటదు, శివన్దమణ్ వశ్యత్తై
 చ్చైయకీటదు, మంజల్ నిరమానమణ్ ఐశ్వర్యత్తై క్కొ
 డుక్కిటదు. వెళుత్త మణ్ణానదు మోక్షత్తై క్కొడుక్కిటదు.
 ఇదువేశుభమానదు ఎన్దుం “రక్తంమోక్షప్రదం ప్రోక్తం
 పీతం జ్ఞానప్రదంభవేత్. నీలం ధర్మప్రదంప్రోక్తం శ్యామం
 కామ ప్రదంతథా” శివంద శ్రీచూర్ణం మోక్షత్తై క్కొ
 డుక్కుం, మంజల్ నిటమాన శ్రీచూర్ణంజ్ఞానత్తై క్కొడు
 క్కుం, నీలవర్ణచూర్ణం ధర్మత్తై క్కొడుక్కుం, కరుత్త
 చూర్ణం కామత్తై క్కొడుక్కిటదు. “శ్రీకరం పీతమిత్యే
 తత్ మునిభిః కథ్యతేబుధైః. మంజల్ నిటమాన చూర్ణం
 ఐశ్వర్యత్తై క్కొడుక్కిటదాగ బుద్ధిమాన్దళాన ఋషిగ
 థాల్ శొల్లప్పట్టదు, ఎన్దు హయగ్రీవ సంహితైయిలే
 యుం యిరుప్పదినాల్,

వెళుత్తమణ్ణానదు ముముక్షువుక్కు యెప్పడి ముఖ్య
 మానదాయ్ యేర్పట్టదో అప్పడియే శివందచూర్ణముంము

ముత్తువుక్కు ముఖ్యమానదాయ్ యేర్పట్టిరుక్కిటను.
 సచ్చరిత్రరత్నాయాం-44వదు పక్కత్తిల్, పారమేష్వర్య సంగ్రహితావచనం “శ్వేతమృత్తికయైనాధపీతయా శ్యామ
 యాపివా ఊర్ధ్వపుండ్రం ద్విజైః కార్యం వైష్ణవైశ్చ విశే
 షతః” వెళుత్తమణ్ణాలేయే ముఖ్యమాయధరిక్క వేండియదు
 అల్లదు మంజళ్ మణ్ణు, అల్లదు కరుత్తమణ్ణు, ఇదు బ్రా
 హ్మణార్ గళుక్కు ముఖ్యమానదు. అదిలుం వైష్ణవర్
 గళుక్కు విశేషమానదు, కుండిన ఋషిప్రోక్తమాన
 కృష్ణమంత్రకల్పత్తిల్ “మృదైవ వైష్ణవః కుర్యాదభావే
 చందనేనవా నభస్మనా కదా చిచ్చుశ్వేతయైవతుమృ
 త్స్మయా” వైష్ణవక్ వెళుత్త మణ్ణినాలేయే ఊర్ధ్వపుండ్ర
 తై ధరిత్తు కొల్లక్కడవక్, అల్లదు మంజళ్ నిటమాన
 మణ్ణినాలే ధరిత్తు కొల్లక్కడవక్, భస్మత్తినాలే ఒరు
 కాలత్తిలుం ధరిక్కకూడాదు. ఇన్నుం అనేక ద్రవ్యం
 గళాలే ధరిక్కలామెన్టుం శొల్లి, వెళుత్తమణ్ణైయేముఖ్య
 మానదాయ్ శొల్లియిరుక్కిటదు. ఆదావదు “సాభాగై

శ్వర్య విజ్ఞానం చందనం సముదాహృతం! ఆయుష్య
 మిగలుం చాపి శ్రీపత్రం శాంతిదంస్త్రుతమ్” ఇత్యా
 రభ్య; ముక్తిదా పంచమృచ్చై వశ్రీకరోబిల్వ యేవచ
 సర్వగంధాని వశ్యాని పుణ్యాశ్వేత్వైవమృత్తికా॥ నారద
 సంహితాయాం 24 వదు, అధ్యాయత్తిల్ “ఊర్ధ్వపుం
 డ్రం మృదాశుక్లం యోధత్తేనిత్య మాత్మవాత్ తస్య
 ప్రసాదంకురుతే విష్ణుర్లోక నమస్కృతః” ఎవనారువత్,
 దినందోరుం వెళుత్త మణ్ణినాలే ఊర్ధ్వపుండ్రత్తై ధరిక్కి
 తానో అవత్ బ్రహ్మజ్ఞాని యాగితాత్, అవనిడత్తిల్
 సాక్షాత్ శ్రీమన్నారాయణా మిగవుం. అనుగ్రహం
 శేయదవనాగితాత్. సచ్చరిత్రరక్షైయిల్ 54వదు పక్క
 త్తిల్, వర్తిదీపాకృతించైవవేణుపత్రా కృతంతథా పద్మ
 స్యముకుళాకారంకుముదస్యోత్పలస్యచ। మత్స్యకూర్మా
 కృతించైవశంఖాకారమధాపివా తింత్రినీ పత్రసంకా
 శంశూర్పాకారం తథైవచ। మోహినీపుష్పసంకాశంతత్ప
 త్రసదృశంతథా ఊర్ధ్వపుండ్రంద్వజః కుర్యాత్ దండా
 కారంసుశోభనం ఏతత్సామాన్యతః ప్రోక్తం వైష్ణవాశాం

విశేషతః! ప్రపన్నానాంతు సర్వేషాం హరిపాదాకృతి
 ర్వరా! తదైక శేషభూతానాంధార్యం హరిపదా
 కృతి=వేణుసత్రాద్యా కారంగశైల్లాంసామాన్యవైష్ణవర్గశు
 క్కొగచ్ఛొలపృట్టదు. అనన్యార్హ శేషభూతనాన ప్రపన్న
 నుక్కు. హరి పాదాకారమాయే ధరిక్కవేండియదు
 ముఖ్యమెన్దు శొలపృట్టదు. నారదసంహితైయిల్, 69
 వదు అధ్యాయత్తిల్, యదృష్ట్యావైష్ణ వశ్చేతి నిస్సంశ
 యమభూన్మునే! తాదృశంలక్షణం వక్ష్యేవైష్ణవానాం
 విశేషతః! పార్కుం పోతేఇవన్ వైష్ణవనెన్దు ఎల్లార్కుం
 తెరిందు కొళ్ళ దర్శాగ వేండియ అడైయాశంగళై
 శొల్లుగితేనెన్దు ప్రల్లిజై శెయ్దు నారదమహామునివర్
 పరక్కచొల్లి యిరుక్కితార్, దీపజ్వాలాకారాదిగళై
 కఠిత్తువిట్టుహరిపాదాకారత్తై ముఖ్యమాగచ్ఛొన్నార్, అన
 న్యార్హ శేష భూతనుక్కు ముఖ్యమానదాయ్ శొన్నహరి
 పాదాకారమాన పుండ్రమే ఉత్తమమానదాయ్ కొళ్ళ వేండి
 యదు, ఏనెన్టాల్ శ్రుతియిల్ ఎంగుపార్తాలుం హరిపాదా

కారతైయే విధిత్తిరుక్కిఱపడియాలే అదావదు, హారేః
 పాదాకృతి మాత్మనోహితాయమధ్యేచిద్రం యోధార
 యతి సపరస్య ప్రియోభవతి" నడువిల్ సందోడు కూడి
 యదాయ్ హరిపాదాకారమానపుండ్రతై యెవన్ ధరిక్కి
 తానో అవన్ పరమాత్మాపుక్కు ఇష్టనాకితాన్. ఎన్ను
 మహిమాపనిషత్తిలుం ||

మత్పాదాకృతయశోర్ధ్వపుండ్రా నాసాదయ స్త్రృ
 తాః। రేఖాద్వాదశకే నిత్యంధార్యంమోక్షాధిభిర్నరైః
 నాసాదికే శాంతం ధారయేత్ ప్రథమంతులలాటే। ద్వితీ
 యంనాభా తృతీయంవక్షసి చతుర్థంకంఠే పంచమం
 నాభిదక్షిణే షష్ఠందక్షిణబాహుశా సప్తమంతర్దూధన్వా
 స్కంధే। అష్టమంనాభ్యుత్తరే సవమంవామబాహుశా ||
 దశమంతర్దూధన్వాస్కంధే। ఏకాదశంపృష్ఠోర్ధ్వతః। ద్వాద
 శంకంఠపృష్ఠే॥ తత్ప్రత్యాశనతోయేనశిరసిప్రోక్షయేత్
 ఊర్ధ్వపుండ్రమృదైవ కుర్యాత్ ఇదుముదలాగ హరి
 పాదాకారమానదాయ్ మూక్కుముదలాయి కేశంవరై
 క్కు ఊర్ధ్వపుండ్రతై ధరిక్కిక్కడవన్, నెత్తియిల్ నాభి

క్కుమేలేయుం । మార్పిల్ । కంతత్తిల్ । నాభిక్కు వల
పురత్తిల్ । వలమకైయిల్ మేల్భాగత్తిల్ । వలదుతో
ళిల్ । నాభిక్కు ఇడ పురత్తిల్ । ఇడదు కైయిల్ మేల్పు
రత్తిల్ । ఇడదుతోళిల్, ముదుకిల్ కీడు పురత్తిల్ । కళుత్తుక్కు
పిన్ పురత్తిల్ । కైయై అలంబిన జలత్తినా లే తలైయిల్
తెళిత్తుక్కు శ్ల వేండియదు ఎన్ను వరాహూపనిషత్తి
లుం॥

నానామూలాదికే శాంతం ఊర్ధ్వపుండ్రం విష్ణోఃస్థి
తస్య, చరణద్వయాకృతిం । ఏకాంగుళం పుండ్రతరో
రస్యమూలం । తదుత్పన్నే ద్వేశాఖే తత్రైవమధ్యావకా
శోంగుళాదన్యూనః । సశ్రీషతిష్ఠాయైభవతి । శ్రీఃహరిద్రా
యశో హరింద్రావయతి । తచ్ఛ్రీచూరం । శ్రియావిధృ
తిం । విష్ణునావా । ఆదిత్యవర్ణః ఇతిశ్రీఫలేధారయేత్
తజ్జలేన శ్రీబీజేనసంఘృష్య । తత్సూక్ష్మరేఖాం కార
యేత్ । శ్రీమాన్భవతి । తద్వేశాఖే । హంసవణే । గా
యత్రీతిష్ఠుప్ ఫందస్కే । ఆత్మపరమాత్మదైవత్యే । దర్శ
పూర్ణ మాసేష్టకే । ఇష్టాపూర్త క్రియే భుక్తిముక్తిఫలే

సారేఖాశ్రీపర్ణా గాయత్రీ ఛందస్కా । శ్రీదైవత్యా ।
 ఆనందక్రియా । అమృతఫలా । అయః ఊర్ధ్వపుండ్రవిధిః
 ఏవంవిదిత్వా యో యోధారయతి సవైదికః । ససవక
 మ్హార్హోభవతి । ఏతేన తేజస్వీ । బ్రహ్మవచస్వీభ
 వతి । మధ్యేచిద్రం హరిద్రాంకితం అమృతమేవశ్వేత
 మృత్సాభవతి । తయైవధారయేత్ । నాసికామధ్యభా
 గస్తునాసామూలం ప్రచక్షుతేతదాదిమూర్ధ్వపుండ్రంతు
 సచ్చిద్రం కేశాంతమాలిఖేత్ । మద్భక్తజనవాత్సల్యం
 సచపూజ్యో యథాహ్యహం । అతోదేవా అవంతునః ।
 యతోవిష్ణుః విచక్రమే త్రేధానిదధేపదం సమూఢమస్య
 పాగ్ంసురే ॥ యఏవంవేదఇత్యుపనిషత్ (నారదోపని
 షత్తిల్) మూక్తిల్ నడు భాగమాగియ నాసికా మూ
 లం ముదలాగ కేశం వరైక్కుం విష్ణువినుడైయ । ఇరండు
 తిరువడిగళై పోలవే ధరిక్కపేడియదు । పుండ్రమాకిర
 వృక్షత్తిర్కు ఒరు అంగులం మూలం పీఠం ఇరుక్క
 వేణు, పురువత్తినుడైయ నడుముదలాయి, కేశం వరై
 క్కుం నడువిల్ ఒరుఅంగులత్తిర్కు కురైయామల్ శ్రీ

చూరతి క్కాగ సందువిడవేడియదు| అదిల్ శ్రీచూ
రతై ధరిక్కనేండియదు. ఆత్మ పరమాత్మాదేవతైగళ్,
భక్తిముక్తిగళ్ ఫలం| శ్రీచూర రేఖైక్కు, శ్రీదేవతై, గా
యత్రీఛందస్సు| ఆనంద (కియావ్యాపారం) మోక్షంఫలం
ఇప్పడిక్కు ధరిప్పవనై భగవానై ప్పొలవే పూజక్కవేండి.
యదు, ఎన్ను నారదో పనిషత్తిలుం|

నాసాదికేశ పర్యంతం ఊర్ధ్వపుండ్రంతు ధార
యేత్ ఎన్ఱు సుదర్శనో పనిషత్తిలుం ||

ఊర్ధ్వపుండ్రమాలిఖేత్ తస్మాద్విరేఖంభవతి. ద్వేరే
ఖేస్వయంభూః బ్రహ్మణ స్సాయుజ్యం సలోక తాయంతి.
ఎన్ను మహాసుదర్శనో పనిషత్తిల్ ప్రథమఖండత్తిలుం|

అమృతత్వమృచ్ఛతి పాపంహరతి విష్ణ్వకారోభవతి.
సుదర్శనం ధార్యతి హేమాధ్వపుండ్రం ద్వీరేఖం, వ్య
క్తం భవతి| బ్రహ్మణ స్సాయుజ్యం, సలోకతాం గమ
యతి| విష్ణుర్వై సుదర్శనం, యవంవేద || మహాసుద
ర్శనో పనిషత్తిల్| తృతీయ ఖండత్తిలుం ||

౪౨ పుండ్ర నిర్ణయ సం గ్రహః.

తప్తం చక్రంద్విభు జేధాయ ఇత్యుధ్వపుండ్ర
మాలి ఖేత్తస్సాద్విరేఖం భవతి । పునరాగమనంనయాతి
మహా సుదర్శనో పనిషత్తిత్ । పప్తఖండత్తిలుం ॥ ఇదు
వరైక్కుం ప్రధమాధ్యాయవచనం గళి ।

తప్తచక్రంద్విభు జేధార్య ఇత్యుధ్వపుండ్రమాలి
ఖేత్ । తస్సాద్విరేఖంభవతి । నచపునరావర్తతే । నచపున
రావర్తతే । బ్రహ్మణః సాయుజ్యం । సలోకతాంగమ
యతి । యపవంవేద । మహాసుదర్శనో పనిషత్తిత్ । ద్వితీ
యాధ్యాయత్తిత్ । ప్రధమ ఖండత్తిలుం

బ్రాహ్మణా వైధారయంతి ఊర్ధ్వపుండ్రం । ద్విరే
ఖం భవతీతి మనోబ్రహ్మణః సాయుజ్యం సలోకతాం
జయతి, యపవంవేద । ఎన్ను తృతీయ ఖండత్తిలుం ॥

శుక్ల యజుర్వేదత్తిత్, శతపథ బ్రాహ్మణత్తిత్ ।
తప్తంచక్రం ద్విభు జేధార్య ఇత్యుధ్వపుండ్రమాలి
ఖేత్ । తస్సాద్విరేఖం భవతి । ఎన్నుం ॥

యజుషికత శాఖైయిత్, ధృతోధ్వపుండ్రః కృత
చక్రధారి విష్ణుం పరంధ్యాయతియో మహాత్మా । స్వరేణ

మంత్రేణ సదాహృదిస్థితం పరాత్పరం యన్మహతో
మహాంతం ॥

యద్విష్ణుక్షేత్రం తత్రమృతాన్నిశ్వేతాం ఉధృ
తాసీత్యుద్ధరేత్ । అమృతమేవశ్వేతమృతాన్నిశ్వేతం భవతి ।
తాంశుద్ధజలేన ప్రణవేన ఘృషయేత్ । దేవపితృకరా
ణ్యారభమాణః । తయానిత్యమూర్ధ్వపుండ్రం బిభృయాత్
మంత్రైః కేశనాదీనాం । తద్రహితం కర్మరక్షాగంసి ।
గృహ్ణీయః । తదేవమభ్యుక్తంభవతి । నాసాదికేశపర్యం
తం విష్ణోఃస్థితస్యచరణద్వయాకృతి । ఏకాంగుళం పుండ్ర
తరోరస్యమూలం । తదుత్పన్నే ద్వేశాఖే । తదైవమధ్యా
వకాశోంగుళాదన్యూనః । సశ్రీప్రతిష్ఠాయైభవతి శ్రీహ
రిద్రా యతోహరింద్రావయతి సశ్రీమాన్భవతి । తద్వే
శాఖే హంసవర్ణేగాయత్రీ త్రిష్టుప్ ఛందస్కే ఆత్మ పర
మాత్మ దైవత్వే । శ్రీతత్వే సాశ్రీర్వర్తా గాయత్రీ ఛందః
ఆనందక్రియా । అమృత తత్వఫలా । అయమూర్ధ్వ పుం
ద్రవిధిః । యఏవం విదిత్వాధారయతి సకాయికాత్ పాత
కాత్పుతోభవతి । సవిష్ణుసాయుజ్యమ వాప్నోతి । సవిష్ణు

౪౪ పుండ్రనిర్ణయసంగ్రహః.

సాయుజ్యమవాప్నోతి ఇతి । యవవంవేదేత్యు పనిషత్
 నాసికామూలముదల్ కేశంవరైక్కుం । విష్ణువినుడైయ
 ఇరండు పాదంగళైప్పోల్, ఊర్ధ్వపుండ్రత్తై, శుద్ధమా
 యుం వెళుప్పాయు మిరుక్కిఱ మణ్ణనాలే ధరిక్కుక్కడ
 వన్ । పుండ్రమాగిఱ వృక్షత్తుక్కు 1 అంగులంపీఠంఇరుక్కు
 వేణుం । అదైయొట్టి ఊర్ధ్వముఖిమాయ్ కేశం వరైక్కుం
 ఇరండు కళైకల్ పోల్ ఇరండు రేఖైకళుం అదిల్ నడువిల్
 అంగులత్కిరుక్కురైయామల్ శ్రీచూర్ణం ధరిప్పదర్కు
 ఇడం శైయ్యవేణుం, అన్దఇడత్తిల్ శ్రీచూర్ణత్తై ధరిక్కు
 వేణుం । ఇప్పడి శైయ్కిఱవన్ । విష్ణుసాయుజ్యత్తై అదై
 గిఱాన్, ఎన్నుకాత్యాయనో పనిషత్తిలుం । శొల్లి యిరు
 క్కిఱపడియాల

ఏకాంగుళం పుండ్రతగో రస్యమూలం తదుత్పన్నే
 ద్వేశాఖే, మధ్యావకాశోంగు శాదన్యూనః సశ్రీప్రతిష్ఠా
 యైభవతి శ్రీహరిద్రా హరియతో ద్రావయతి । విష్ణోః
 స్థితస్య । చరణద్వయాకృతి నాసాదికేశపర్యంతం ఊర్ధ్వ
 పుండ్రమా లిఖేత్, తస్యమధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయో

ర్థావ్యవస్థితః । నీలతోయద మధ్యస్థా విద్యుల్లేఖేవభా
స్వరా । సపరస్యప్రియోభవతి । సముక్తిమాన్భవతి ఓం
శాస్త్రీ, ఎన్ను మహానారాయణో పనిషత్తులుం, పాద్మో
త్తరపురాణత్తిల్ 224 అధ్యాయత్తిల్ । శంకరః॥ ఊర్ధ్వ
పుండ్రస్య మాహాత్మ్యం వత్సామి శుభదర్శనే । ధారణా
దేవమృత్సాన్నియాః భవబంధా ద్విముచ్యతే । ఊర్ధ్వపుం
ద్రస్య మధ్యేతు విశాలేసు మనోహరే । లక్ష్మ్య సాధకం
సమాసీనో దేవదేవౌ జనాదకనః । తస్మాద్యస్యశరీరేతు
ఊర్ధ్వ పుండ్రం దృతంభవేత్ । తస్య దేహోభగవతోవి మ
లంమందిరంశుభం । తస్మాత్సర్వతీరేషు సర్వయజ్ఞేషు దీక్షితః
ధారయే దూర్ధ్వపుండ్రంయో వైష్ణవ శ్శుభయామృదా
ఊర్ధ్వపుండ్రధరో విప్రః సర్వలోకేషు పూజితః । వినూన
వరమారు హ్యయాతి విష్ణోపరం పదం ఎన్నుం, ఎవ
నారువన్ వెళు త్తమణినాలే ఊర్ధ్వపుండ్రత్తై ధరిత్తుకొ
ళ్ళుకితానో అవనుడై యదేహం శ్రియఃపతియాన నారా
యణనుక్కు కోయిల్ ఆగిఅదు. అవనుక్కు మోక్షం
ఫలం ఎన్నుం “ఊర్ధ్వపుండ్ర ధరం విప్రం దృష్ట్వాపాపైః

ప్రముచ్యతే । నమస్కృత్వాధవా భక్త్యా సర్వదానఫలం
 లభేత్ ” ఊర్ధ్వపుండ్రం ధరిత్తువనై భక్తియోడేపార్తాలుం
 సేవిత్రాలుం సకలపాపంగళుఃసంగి । సకలపుణ్యంగళుం
 ఉండాకు మెన్నుం.

ఊర్ధ్వపుండ్రధరం విప్రం యశ్శాస్త్రే భోజయిష్యతి
 ఆకల్ప కోటి పితరః తస్యతృప్తాన సంశయః । ఊర్ధ్వపుం
 ద్రధరో యస్తుకుర్యాత్ శ్రాద్ధం వరాననేకల్పకోటి సహ
 స్రాణి గయాశ్రాద్ధ ఫలం లభేత్ । ఊర్ధ్వపుండ్రతై ధరిత్తు
 క్కొండవనాన్ ఊర్ధ్వపుండ్రతై ధరిత్తువనాన వనై
 శ్రాద్ధత్తిల్ భోక్తావాగ వైత్తు శ్రాద్ధం పణ్ణగితానో అవ
 నుడైయ పితృక్కల్ అనేకకోటికల్పంగళిల్ తృప్తియడైం
 దవర్గళాగితార్గళ్ । మేలుం అనేక కోటికల్పంగళిల్
 గయాశ్రాద్ధం పణ్ణినాల్ యెన్న ఫలమో అందఫలతైయుం
 కర్తా అడైందవనాగితాన్. యజ్ఞోదానంతపశ్చర్యాజ
 పహోమార్చనంచయత్, ఊర్ధ్వపుండ్రధరః కుర్యాత్
 తస్యపుణ్యమ నంతకం ॥ ఊర్ధ్వపుండ్ర విహీనస్తు కించిత్క
 ర్మకరోతియః । ఇష్టాపూర్తాదికంసవం నిష్ఫలం స్యా

న్నసంశయః । యచ్చరీరం మనుష్యాశాం ఊర్ధ్వపుండ్ర-
వివజ్జితం । ద్రష్టవ్యైవైవతదేహః స్మశాన సదృశోభ-
వేత్ । ఊర్ధ్వపుండ్ర విహీనస్తు సంధ్యాకర్తా దికంచరేత్-
తత్సవంరాక్షసైర్నీతం సరకం చాధిగచ్ఛతి ॥

ఊర్ధ్వపుండ్రం ధరేద్విప్రః మృదాశుభ్రేణవైదికః
నతిర్యక్ ధారయేద్విద్వాన్ ఆపద్యపి కదాచన ॥ ఊర్ధ్వ-
పుండ్రైః ధరితవనుక్కు అనంతపుణ్యంగళుండు, ఊర్ధ్వ-
పుండ్రమిల్లామల్ పణుగిరనిత్యనై మిత్తికం ముదలాన
కర్మంగళై రాక్షసగళే భుజిక్కితార్ గళే ॥ యేవనుడైయ
శరీరత్తిల్ ఊర్ధ్వపుండ్రంగళితై యో అవనుడైయ దేహం
స్మశానత్తిర్కు సమానమాకైయాలే అవనై పార్కక్కుడా
దెన్నుం । మిగవుం వెళుత్తమణ్ణినాలేయే ఊర్ధ్వపుండ్రైః
యేధరిక్కక్కడవన్, యెప్పడిప్పట్ట ఆపత్తుక్కళ్ వందా
లుం తిర్యక్పుండ్రైః ధరిక్కక్కుడాదెన్నుం

ఏకాంతినో మహాభాగాః సర్వభూతహితేరతాః
సాతరాళం ప్రకుర్వీరన్ పుండ్రంహరిషదాకృతి ॥ హరేః
పాదాకృతింధార్యం ఊర్ధ్వపుండ్రం మనోహరం । మధే

౪౪ పుండ్రనిర్ణయసంగ్రహః.

భిద్రేణసంయుక్తం తద్ధివైమూదిరం హరేః॥

ఊర్ధ్వపుండ్రంబుజంసౌమ్యం సుపార్శ్వంసు మనో
హరం । దండకారంసుశోభాఢ్యం మధ్యే చిద్రం
ప్రకల్పయేత్॥ ఎన్నుం, ఊర్ధ్వపుండ్రస్య మధ్యేతు విశా
లేసు మనోహరే । సాంతరాళేన మాసీ నోహరిస్తత్రశి
యాసహ । నిరంతరాళం యఃకురుతే ఊర్ధ్వపుండ్రం
ద్విజాఢమః । సహితత్రస్థితం విష్ణుం శ్రియంచైవవ్యపా
హతి । అచ్చిద్రమూర్ధ్వపుండ్రంతు యేకువహంతి (ద్విజా
-నరా)ఢమాః । తేహంలలాటే సతతంశునః పాదోనసం
శయః॥ తస్మాచ్చిద్రాన్వితం పుండ్రం సహరిద్రం శుభా
శ్రయం । ధారయేత్ బ్రాహ్మణో నిత్యం హరిసాలోక్య
సిద్ధయే॥ ఎన్నుం, అరభ్యనాసికామూలంలలా టాంతం
లిఖేన్నదా, సమారభ్యభుషౌర్మధ్యం అంతరాళం ప్ర
కల్పయేత్ । ఎన్నుం, అంతరాళంద్వ్యంగుళంస్యాత్ పా
ర్శ్వమంగుళ మాత్రకం, మృదాశుభ్రేణ విలిఖేత్ పుం
ద్రం మృదుతరంశుభం॥ సత్కులత్తిలుండాన బ్రాహ్మ
ణనుక్కు ఊర్ధ్వపుండ్రం తవిర, మృదుపుండ్రంగల్ కూడా

దేనుం || ఏకాంతికుక్కు నడువిల్ సందోడేకూడియే
 హరిపాదాకారమాన ఊర్ధ్వపుండ్రమే ధరిక్కుత్తక్కుదె
 న్నుం ఇంద సచ్చిద్రమాన ఊర్ధ్వపుండ్రత్తిలేయే తాన్
 లక్ష్మీయుడనే నారాయణన్ ఇరుక్కితాన్, ఇదుతాన్
 భగవానుక్కుసన్నిధి యెన్నుం సందిల్లాద అచ్చిద్రమాన
 ఊర్ధ్వపుండ్రత్తైధరిత్తాల్ అంగే హరిపాదంకిడైయాదు
 శునఃపాదమిరుక్కిఅదాయుం లక్ష్మీయుడ నిరుక్కిఅహరి
 యై తురత్తివిడుగిఅదాయుం సందుడనేకూడియదాయే
 ధరిక్కువేండియదు ఇవనుక్కుత్తాన్ హరిసాలోక్యసిద్ధి
 యుండెన్నుం నాసికామూలంముదలాగ కేశంవరైక్కుం
 ధరిక్కువేణుం పురువత్తినిడై ముదలాగ కేశంవరైక్కుం
 ఇరండంగులం అకలము డైయసందుం ఇగండు పక్క
 త్తిలుం, ఒరుఅంగులం అకలముడయరేఖైగళిరుక్కు
 వేణుమెన్నుం వెళుత్తమణ్ణాలేయే ఇడవేండియదెన్నుం
 నెత్తిముదలాన పన్నిరండు ఇడంగళిల్ కేశవాదిద్వాద
 శోర్ధ్వపుండ్రంగళుం అంద పన్నిరండు పుండ్రంగళిన్
 నడువిల్ శ్రీదేవిముదలాన పన్నిరండు లక్ష్మీయిన్ తిరు

గం పు.ం డ్ర ని ర్ణ య స ం గ్ర హాః.

నామత్తలే శ్రీచూర్ణంగళైయుం ధరిత్తుక్కొండపిటగు.
“తత్ప్రత్యక్షాశనతోయేన వాసుదేవేతి మూర్ధని । ప్రో
క్షయేన్మోక్షసిద్ధ్యర్థం అపరోక్షాత్ప్రసిద్ధయే” కైయెలలంబిన
జలత్తినాలే వాసుదేవమంత్రత్తై చొల్లితలైయిల్ ప్రోక్షి
త్తుక్కొళ్ల వేండియదెన్నుం । లలాటేహంసయుగ్గే చప్రప్త
యోఃకంతకూబరే । ధారయేదూర్ధ్వపుండ్రాణి చతురంగు
శమాయతం । కుక్షాతత్పార్శ్వయోఃప్రోక్తం ఆయతంతద
శాంగుళం । బాహ్వోర్వక్షస్థలేపుండ్రం అష్టాంగుళము
దాహృతం । ఏవంద్వాదశ పుండ్రాణి బ్రాహ్మణ స్సతతంధ
రేత్ । అంతరాళేషు సర్వేషు హరిదాంధారయేచ్ఛి
యం । తత్తత్పుండ్రేషు తన్మూర్తింధ్యాత్వామంత్రేణధార
యేత్ ॥ నెత్తియిలుం ఇరండు తోళ్ గళిలుం కంతత్తిలుం
పిడరియిలుం ముదుకిత్ కీడుపుగత్తిలుం నాలంగులంసీశ
ముం । ఇరండు కైగళిలుం మార్పిలుం ఎట్టులంగులం
సీశముం । వయత్తిల్ మూన్నుంపత్తు అంగుళం సీశము
మాయధరిక్క వేణుమెన్నుం । పన్నిరండు తిరుమణ్ కా
ప్పుకళిలుం శ్రీచూర్ణంగళైయుం ధరిత్తుక్కొండు కేశ

వాదిద్వాదశమంత్రంగళాలుం శ్రీదేవి ముదలాన ద్వాదశ
మంత్రంగళినాలుం పన్నిరండు దేవిగళోడుకూడియ పన్ని
రండు భగవన్నూర్తిగళైయుంపన్నిరండు ఊర్ధ్వపుండ్రం
గళిలుం ధ్యానిక్కవేండియదెన్నుం మృత్తికైక్కళైక్కొం
డు వరవేండియ ఇడంముదలానదుగళైయుం ఇన్నుమనేక
విషయంగళైయుం శివన్ పార్వతిక్కు శొల్లుకిట ప్రకర
ణత్తిల్ పరక్కక్కాణలాం.

అంభోజముకుళాకారం పీఠమేకాంగుళం న్య
సేత్ || తామరై మొగ్గప్పోలే ఒరులంగులం పీఠం వైక్క
వేణుం | “తథాకుఘ్నోది కాంగేషుపీఠంతు చతురశ్రకం”
వయిరు ముదలాన ఇడంగళిల్ పీఠతై చవుక్క మాయిడ
వేణుమెన్నుం హయగ్రీవ సంహితైయిలుం || నాసాదౌ
ద్వ్యంగుళం పాదం, మూక్తిల్ ఇరండంగుళం పాదంధరి
క్కవేణుమెన్నుం, పరాశర సంహితైయిలుం || ఏకాం
గుళం పుండ్రతరో రస్యమూలం, ఒరులంగులం పీఠం వై
క్కవేణుమెన్నుం వరాహో పసిషత్తు ముదలాన ఉపని
షత్తుకళిలుం.

౧౨ పుండ్రనిర్ణయసంగ్రహః.

“కించిత్పుల్లాంబు జాకారం పీఠమేకాంగుళంస్యసేత్”
 పాదివి కసిత్తతామరై పుష్పంపోలాత్త పీఠం ఒరులం
 గులం వైక్కవేణుమెన్నుం శొన్నవచనార్ధంగళై నన్టాగ
 ఆలోచిత్రాల్, సామాన్య విశేషభేదమిల్లాదదినాలే
 ఒరులంగులత్తిక్కు కురైవిల్లామలుం ఇరండంగులత్తి
 ర్కు అధికమిల్లామలుం నాసికామూలత్తిల్ పీఠత్తై ధరి
 క్కవేండియ దెన్నుంసిద్ధమాకిటదు॥ సచ్చరిత్రతాయాం
 (51) పక్కత్తిల్ పారమేష్ట్య సంహితా వచనం “అనా
 మికా కామదాస్యాత్ ముక్తిదాచప్రదేశిసి కసిష్ఠాయ
 వ్యదా ప్రోక్తా అంగుష్ఠం పుష్టిదంభవేత్ । నిషిద్ధామధ్య
 మాప్రోక్తా చోర్ధ్వపుండ్ర విధౌముసే॥ దక్షిణస్యతు
 హస్తస్యఅంగుళ్యస్సం ప్రకీర్తితాః । అనామికై, కామత్తై
 యుం ఆళికాట్టి విరల్ మోక్షత్తైయుం శుండువిరల్
 ఆయుస్సై న్నయుం కట్టెవిరల్ పుష్టియైయుం తరుగిటదాయుం
 వలక్కైయా లే ఇడవేణుమెన్నుం నడువిరలాలే ఇడక్కు
 డాదెన్ను శొల్లి ఇరుక్కిటదు॥ ఇంద్రప్రమాణంగళై నన్టా
 య్ పక్షపాతత్తై విట్టు మధ్యస్థబుద్ధియినాలేపార్తాల్

నాసికామూలంముదల్కొండు పురువత్తి న్నుడైవరైక్కుం
 ఇరండు అంగులత్తిర్క్కు అధికప్పడామల్ ఒరు అంగు
 లత్తిర్క్కు కురైయామలుం పాదిమలక్ందతామరై
 పూప్పోలొత్తపీతముం అదైయొట్టియే ఊర్ధ్వముఖమా
 య్కేశం వరైక్కుంమేల్ నోక్కియ రేఖేగళ్ ఒరు
 అంగులం అకలముడైయదాయుం! పురువత్తి న్నుడైయ!
 నడుముదలాగ కేశంవరైక్కుం ఇరండు విరల్ క్కిడైఅక
 లత్తిర్క్కు అధికప్పడాదదాయుం! ఒరుఅంగులత్తిర్క్కు
 కురైయామలుమాన అకలత్తై యుడైతానసగుం అంద.
 సందిల్ దీపజ్వలైపోలే ధరిక్కప్పట్టశివంద శ్రీచూర్ణ
 రేఖై యుమాన్కూడియ తిరుమణ్ కాప్పు సుప్రసిద్ధ
 మాయ్ ఏర్పడుగిటదు! ఇదు ఉత్తమాధికారిగళాన
 ఏకాంతీ (పరమైకాంతీ) అదావదు భగనానైయేఉపా
 యోపేయమాయుం. లక్ష్మీయై పురుషకార మాయుం
 కొండు! సాధనాంతర ప్రయోజనాంతరంగళై సవాసన
 మాన్విట్టుఉన క్కేనామాళ్ శెయ్నోంమఱునంకామం
 గళ్ మాఱుయెన్ను ఇరుక్కప్పట్ట ఏకాంతీక్కుం॥

౫౪ పుండ్రనిర్ణయసంగ్రహః.

భాగవతహృదయై పురుషకారమాయ్ ఆచార్యనైయే ఉపా
యోపేయ మాగవుంకొండు "నావకారియంశోల్లిలాదవర్
యెన్ గిట పాశురాధృప్పడిక్కుం- శత్రుఘ్నానిత్య
శత్రుఘ్నః॥ భరతేన తదానఘః ఎన్ గిట ప్రమాణ
ప్పడిక్కుం ప్రథమ పర్వసంబంధలేశముమిల్లామల్
ఇరుక్కిట పరమైకాంతి గళుక్కుం ఇదుముఖ్యమాన
ఊర్ధ్వపుండ్ర మెన్నుం సిద్ధాంతితం॥ సచ్చరితరత్నైయిల్
వేణు పత్రాద్యాకారాంతరంగళై సామాన్యవైష్ణవను
క్కెన్నుంహ రిపాదా కారమే అనన్యార్హా శేషత్వజ్ఞాన
ముడైయవన్కున్నుం వేదాంతాచార్యరుంసిద్ధాంతం శేయ్
దిరుక్కితార్. అశాస్త్రీయ మాయ్ సందిల్లాద పుండ్రత్తై
ధరిత్తుక్కొండులక్ష్మీయుడ౯ కూడియిరుంద నారాయణ
నైతురత్తియుం అవరదు కోయిలైయుం నాశముం పణి
హరిపాదత్తైయుం నీక్కి గ్రామ సిహ్మత్తినుడైయ శ్వాన
పాదత్తై ధరిప్పవగళుక్కు మోక్షం కిడైక్కుమా
అల్లదునరకం కిడైక్కుమా అల్లదు శాస్త్రత్తిల్ శొన్న
ప్రకారమాయ్ సందోడు కూడియదాయ్ సలక్షణము

మాయా, ధరిత్తుకొండు లక్ష్మీనారాయణనుక్కు
నిత్యవాసం పణ్ణ తక్కుదాన సన్నిధియైయుం కట్టి
వైత్తు అవక్ గళైయుం ప్రతిష్ఠై శెయ్దు హరిపాదత్తై
యుం ఆవాహనంపణ్ణి అనన్యార్హ శేషత్వ స్వరూపత్తిర్కు
అసాధారణ చిహ్నమానదీపాకారమాన శివంద శ్రీ
చూర్ణత్తోడుకూడియమిగవుం వెళుత్తమణ్ణినాలే శెయ్య
ప్పట్ట హరిపాదద్వయాకారమాన ఊర్ధ్వపుండ్రత్తై ధరి
త్తుకొండిరుప్పనర్కు నరకంకిడై క్కుమామోక్షంకి
డైక్కుమా “పండితరత్నంగళే యోచిత్తుప్పరుంగళే.॥

ఊర్ధ్వపుండ్ర త్తిర్కు మృత్తికైయై వెళుప్పగవుంశొల్లి
శ్రీచూర్ణ తై, ఆదిత్యవర్ణా, శ్రీవర్ణా, ఎన్దుమ్, ఉపనిషత్తు
క్కళిల్ శొల్లి యిరుప్పదినాలే అదుక్కు వివరణమాన
ప్రమాణంగళైయుం శురుక్కమాయ్ కాట్టవేణుమ్,
అదావదు, ఖగేశ్వర సంహితైయిల్, (40) వదు అధ్యాయ
యత్తిల్, వైనతేయ ఉవాచ. శ్రీచూర్ణంకిదృశం దేవ
కిందవ్యంవదమే ప్రభో, భగవానువాచ, శృణుతార్హ
మహాబాహూ యన్మాంత్యంపరిపుచ్చసి। తత్ప్రవక్ష్యామి

౧౬ పుండ్రనిర్ణయసంగ్రహః.

మితేచూర్ణం వైష్ణవానాంహితావహం । ఫాల్గునేమాసి
సంప్రాప్తే ఏకాదశ్యాంసమాహితః । శుద్ధాంహరిదా
మాదాయ క్రిమికీటవివర్జితాం । సువర్ణాం సుదృఢాంశ్చ
త్కారక్తామతి మనోహరాం । తత్ఫండశశ్చకుర్వీత కృష్ణ
గర్భాంపరిత్యజేత్ । తులసీంప్రార్థ్యసంచూర్ణ్యదళాన్సం
క్షోదయేత్సుధీః । మూలమంత్రేణ చాదృత్యఛాయాశో
షేణశోషయేత్ । శ్రీగంధంచాగరుం చైవకర్పూరంచ
వినిక్షిపేత్ । కాశ్మీరంచస కస్తూరిం స్వర్ణచూర్ణ విమిశ్రి
తం । అవహన్యాత్ప్రయత్నేన భూమావపతితంయథా ।
శ్రీవైష్ణవైర్వేదవిద్భిః మంత్రజ్ఞైస్సముపస్థితైః । సంచూర్ణ
యిత్వాసుదృఢం నవభాండేసుధూపితే సంస్థాప్యపుష్పై
స్సంవాస్య అధివాస్యపవిత్రవత్ । పవిత్రాగోపమారేణ
సమ్యక్సంమంత్రయేచ్ఛతైః । పౌరుషేణైవసూక్తేనశ్రీసూ
క్తేనవిధానతః । భూసూక్తేనపవిత్రేణ ద్వాదశాక్షరవిద్య
యా । శ్రీమదష్టాక్షరేణాపిషడ్వర్ణరేనతథాపునః । అభిమం
త్ర్యచసంపూజ్య స్థాపయేద్విష్ణుమందిరే । హరింవిధివద
భ్యర్చ్యజాగరం కారయేత్సుధీః । తతఃప్రభాతసమయే

సా త్వాశుక్లాంబరశ్శుచిః । హరిం సంపూజ్య విధివత్ నై
వేద్యాంతం యథావిధి । మూలమంత్రమచుస్మృత్య దేవైః
దేవాయ భక్తితః । చూర్ణం పదద్వయేద త్వామిధోమంత్రే
ణ దేశికః । తతో హృదయదేశే తుత్రిధా దద్యాత్స మంత్ర
తః । తతస్సాక్షైశ్చ మంత్రైశ్చ దేవం మూర్ధ్నై భిషేచయే

డే । ఆచార్యో యజమానశ్చ వైష్ణవైర్మంత్రపాఠగైః ।

అభిషేచ్య తతో దేవం పునస్సం పూజ్య భక్తితః । మహాహ
విర్షి వేద్యాధ భక్త్యైర్నా నావిధైరపి నీరాజనం సమర్ప్య
ధపుష్పాంజలి మథక్షి పేత్ । శ్రీమన్నారాయణస్వామి
గ్రహణప్రియయా సహ । ధరణ్యా చహృషీ కేశచూర్ణం
దివ్యం మయా కృతం ॥ శ్రీవత్సంకౌస్తుభం దేవ ధారితం సత
తం విభోతద్వచ్చార్ణం మయా దత్తం గృహణ పురుషోత్తమ
ఇతి సంప్రార్థ్య దేవేశం భక్తియుక్తేన చేతసా । దద్యాదాచా
ర్యవర్యాయ దక్షిణాంసు సమాహితః । తత్రాగతా మహా
భాగా వైష్ణవా పూజయేత్తతః । బ్రాహ్మణానపి
సంపూజ్య దక్షిణావీటికాదిభిః । దేవస్య గాత్రే తచ్ఛార్ణం
తద్దినే స్థాపయేత్సుధీః । ప్రభాతే దేవమభ్యర్చ్య చూర్ణం

గీ. పుం ద్ర ని ర్ణ య సంగ్రహః.

సంగృహ్యపాత్రకే దద్యాదాచార్యము ఘోషోచూర్ణం
 సర్వఫలప్రదం విష్ణ్వర్జితం రక్తవర్ణం నిశాయా చూర్ణము
 త్తమం లక్ష్మ్యస్త్రీతయేనిత్యం దీపవద్ధారయేద్బుధః
 భృషౌర్మధ్యాత్స మారభ్య కేశాంతం విలిఖేత్సుధీః విలో
 క్యదర్పణం దీపశిఖావద్ధారయేత్సదా । కన్యాభర్తృ
 మతీ వాపివిధవా వాఖగేశ్వర । శ్రీచూర్ణంధారయే
 న్నిత్యం మమసాయుజ్యకారణాత్ । కన్యాకూష్మాండ బీజం
 తుమంగళీ వేణుపత్రవత్ । విధవాతిల బీజంతు ఏవంసం
 ధారయేత్సదా । ఇతిసమ్యగ్మయాభ్యాతః చూర్ణస్య
 విధిరుత్తమః । ఖగాధిపపరం ధర్మంకిమన్యచ్ఛోతుమిచ్ఛ
 సి ఇతిచత్వారిం శోధ్యాయః॥ బృహద్రబ్ధహ్మసంహితా
 యాం-క్రియాపాదే. దశమాధ్యాయే, ఆర్ద్రపిష్టేనవైతత్ర
 టంకణంనిక్షిపేద్బుధః॥ పరాశరసంహితాయాం ౩ అ.
 విష్ణ్వర్జితం రక్తవర్ణం హరిద్రా చూర్ణముత్తమం లక్ష్మీ
 నివాస సిద్ధ్యర్థం దీపాకారంతు సూక్ష్మకం మహారత్న
 కోశే॥ బ్రహ్మనారద సంవాదే. 4. అ. బహువిస్తరేణో
 క్తం-విష్ణ్వర్జితంపద్మవర్ణంహరిద్రాచూర్ణముత్తమం లలా

పుం డ్ర నిర్ణయ సం గ్రహః. ౧౯

ఉధారయేన్నిత్యం విష్ణుసాయుజ్యకారణాత్, జయాఖ్యసం
హితాయాం, విజయాఖ్య సంహితాయాం కిం అధ్యా
యేచ, ఉపనిషత్తుక్కుళిల్, తిరుమణ్ణై శుద్ధ వెళుప్పగ ఇరుక్కు
వేణుమెన్ఱు శొల్లుగితాప్పోల్, శ్రీచూర్ణతైశివప్పయిరుక్కు
వేణుమెన్ఱు శ్రీవర్ణాం ఆదిత్యవర్ణాం అగ్నివర్ణాం అరుణవర్ణాం
పద్మవర్ణాం ఎన్ఱు పలఉపనిషత్తుక్కుళిల్ శొన్నదర్కు వివ
రణమాగ, ముక్కాట్టిన సంహితాది నచనంగళై ప్పార్తాల్
నల్లదాయుం శివందు మిరుక్కిట మంజళై ప్పాల్లుణ యే
కాదశియిల్ పొడిత్తు, కస్తూరి, కుంకుమప్పు, స్వర్ణ
చందనం, కర్పూరం, తులసీ ముదలానదు గళైచ్చేర్తు,
పుష్పవాసనైగళై యూట్టిశ్రియః పతిక్కు సమర్పిత్తు అపా
రమాగ వేదమంత్రం గళాల్ పూజిత్తు పెరియ భాగవత
గోష్ఠిక్కు సమర్పిత్తు తాంగళుం ధరిక్కువేణుం, కస్తూరీ
ముదలాన వైగళై శేర్కళక్తియిల్లాద పక్షత్తిల్, టంకణం
పటికారం శేర్కలా మెన్ఱు శొల్లిత్తు. పురుషాల్ పురు
వత్తి నడుముదల్ కోడుదీపాకారమాయుం, సుమంగళీ
మూంగి నిల్తయైప్పోలవుం, కన్నియైప్పెణ్ పూషణివిరై

యైర్హిలపుం, విధవై ఎల్లై హిలపుం, ధరిక్కవేండియ
 దెన్టుం, విధియుం శిష్టాచారముం ఇరుప్పది నాలేఇదై
 యను సరిత్త అనై వరుం, ఇప్పడియే అనుష్ఠిత్తు వరుగితార్
 గళ్. మేలుం, ఉర్ధ్వపుండ్రత్తై, ప్రణవస్వరూపమాగ, ధ్యా
 నిక్కచ్చొలి యిరుక్కిఱదు, వాసుదేవోపనిషత్తిల్, అ
 కారత్తిర్కు అర్థం శ్రీ మన్నా రాయణ్, ఉకారత్తిర్కు
 అర్థం, లక్ష్మీ, మకారత్తిర్కు అర్థమ్, జీవాత్మాక్కళ్, శ్రీ
 మన్నా రాయణనై, ఇరండు హరిపాదాకారమాన ఉర్
 ధ్వచేళై గళిలుమ్, శ్రీమహాలక్ష్మీయై శ్రీచూర్ణత్తిలుం,
 జీవాత్మాక్కళ్ కెల్లాం. ప్రధానరాయుం, ఆచార్యరా
 యు మిరుక్కిఱ పడియాలుం, అర్చనాప్రకరణత్తిల్ పీఠ
 త్తిల్ ఆదిశేషనై ఆవాహనంపణ్ణచ్చొలి శాస్త్రవిధియిరు
 ప్పదాలుం, “రామానుజస్త్వాదిశేష” ఎన్నుమ్, నిఘంటు
 బలత్తాలే “రామానుజవెన్టు, ఆదిశేషనుక్కే ముఖ్యమా
 నపెయరాకైయాలుం, శ్రీరామానుజాచార్యరై, పీఠత్తి
 లుం, అందంద మంత్రంగళినాలే, ఆవాహనంపణ్ణి, ధ్యా
 నంశెయ్య వేండియదు ముఖ్యమాగైయాలే, మకారం

పీఠం, అకారం, ఇరండు రేఖైగళి, ఉకారంనడువిలిరు
 క్కిఱ శ్రీచూర్ణరేఖై యానపడియాలే, ఊర్ధ్వపుండ్రం
 ప్రణవస్వరూప మాగిఱదెన్టు, సర్వం సమంజసమ్. శ్రీ
 చూర్ణ నిషయ త్తిల్ ఆసేతుహిమాచలమ్, ఉడైయవరుడై
 య శ్రీచూర్ణమెన్నే శివంద శ్రీచూర్ణత్తిర్కు ప్రసిద్ధ వ్యవ
 హారతైప్పార్తు, నాస్తికాళుడైయవుం, కుద్యష్టిగళుడైయ
 వుం, దురూపదేశంగళై, నిరాకరిత్తు, సన్మార్గానుష్ఠాన త్తినా
 లేఐహికభోగంగళై యుం, నన్తాయ్, అనుభవిత్తు, ఎంబెరు
 మానారుడైయ, అదావదు, శ్రీమద్రామానుజభాష్య
 కారరుడైయ సిద్ధాంతప్రవర్తకాళాయ్, బహుకాలం
 వాఱ్ఱందు మరణమానాల్ వైకుండంకొడుక్కుంపి
 రాన్, ఎన్టు, దేహవసాన త్తిల్, మోక్షతైయ్యుం అ
 డైందు శూఱ్ఱందిరుందేత్తువర్ పల్లాండేయెన్ను నిత్య
 మాగవాఱ్ఱవార్గళి. ఇన్నముం వేండియ ప్రమాణం
 గళై పుండ్రనిర్ణయగ్రంథత్తిలుం పంచసంస్కార నిర్ణయ
 త్తిలుం పరక్కక్కాణలామ్.

రామానుజోవిజయ తే యతిరాజరాజః ।

